

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἐπισημοῦ τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἑξῆς παιδικῶν περιοδικῶν ἀγγελλοῦ, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χάριν ὑπερσείας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνωρισμὸν ἁγίου καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΤΗΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμῶς 100. Ἐξέμνηνος δραχ. 35. Τρίμηνος δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατηρ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλων ἔν γένει ἐν ἑλλων Κρατῶν ἀσλλίνια 10.
Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οἰουθῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὀδὸς Ἐρμούδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθήναι 10 Ὀκτωβρίου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 45

ΑΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Α'.

Ἡ Ἀνάρρωση

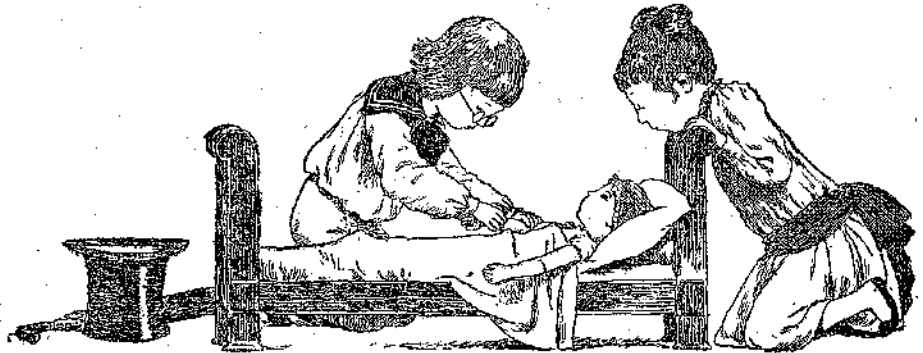
Ἡ Ζερμαίν εἶναι ἀρρωστή. Κανείς δὲν ξέρει πῶς ἔγινε αὐτό. Τὸ χέρι ποὺ φέρνει τὸν πυρετὸ εἶναι ἀδραστο, σὺν τῷ γεμᾶτο αἷμο χέρι τοῦ γέρου, ποὺ κάθε βράδυ ἔρχεται νὰ σκορπίσῃ τὸν ὕπνο στὰ βλέφαρα τῶν παιδιῶν. Μὰ ἡ Ζερμαίν δὲν ἔμεινε πολὺν καιρὸ ἀρρωστή, ὅτε καὶ ὑπόφερε πολὺ, καὶ νὰ τὴν τώρα σὲ ἀνάρρωση. Ἡ ἀνάρρωση εἶναι πῶς γλυκεῖα ἀκόμα κι' ἀπὸ τὴν υγεία, ποὺ ἔρχεται μετὰ. Ἔτσι ἡ ἐλπίδα κι' ἡ λαχτάρα εἶναι, πολὺ συχνά, καλύτερες ἀπ' ὅ,τι λαχταρήσαμε κι' ἀπ' ὅ,τι ἐλπίζαμε. Ἡ Ζερμαίν εἶναι πλαγιασμένη στὴν ἑμορφὴ γαλάζια τῆς καμαρούλα, καὶ τὰ ὄνειρά της ἔχουσι τὸ ἴδιον χρῶμα μὲ τὴν κάμαρη.

Μὲ κουρασμένα ἀκόμα μάτια κοιτά-

ζει τὴν κούκλα τῆς ποὺ ξεκουράζεται δίπλα στὸ κρεβάτι. Ὑπάρχουσι βαθεῖες συμπάθειες ἀνάμεσα στὰ μικρὰ κορίτσια καὶ στὶς κούκλες τους. Ἡ κούκλα τῆς

νὰ σὲ φυλάξ! Δὲ μιλεῖ παρὰ γιὰ κόψιμο χερῶν καὶ ποδιῶν! Μὰ ἡ Ζερμαίν τὸν παρακάλεσε τόσο πολὺ, ποὺ δέχτηκε νὰ γιαιτρέψῃ τὴν κούκλα τῆς δίχως νὰ τὴν κομματιάσῃ. Παράγγειλε μόνον τὰ πιὸ πικρὰ γιαιτρικά.

Ἡ ἀρρώστεια ἔχει ἕνα καλὸ τοῦλάχιστο: μᾶς κάνει νὰ γνωρίσουμε τοὺς

«Δέχτηκε νὰ γιαιτρέψῃ τὴν κούκλα τῆς δίχως νὰ τὴν κομματιάσῃ» (Σελ. 529, στ. γ')

Ζερμαίν ἦταν ἀρρωστή τὸν ἴδιον καιρὸ μὲ τὴ μαϊρή της τὴ μαμά, καὶ τώρα εἶναι μαζί της σὲ ἀνάρρωση. Θὰ πρωτοβγῇ μὲ ἀμάξι μαζί μὲ τὴ Ζερμαίν.

Κι' αὐτὴν ἐπίσης τὴν κοιτάζε ὁ γιαιτρός. Ὁ Ἄλφρέδος ἦρθε κι' ἐξέτασε τοὺς σφυγμοὺς της. Ἦ γιαιτρός! ὁ Θεὸς

φίλους μας. Ἡ Ζερμαίν τώρα ξέρει πῶς μπορεῖ νὰ βασίζεται στὸν καλὸ Ἄλφρέδο.

Ἀκόμη ξέρει τώρα πῶς ἡ ἀδελφὴ της ἡ Λουκία εἶναι ἡ πιὸ καλὴ ἀδερφοῦλα. Καὶ τίς ἔνια μέρη, ποὺ βάστηξε ἡ ἀρρώστεια, ἡ Λουκία ἔρχοταν νὰ διαβάσῃ τὰ μαθήματά της καὶ νὰ κεντήσῃ στὴ γαλάζια καμαρούλα. Ἡ ἴδια θέλει νὰ φέρνῃ τὸ γιαιτρικὸ στὴ μικρὴ ἀρρωστή. Καὶ δὲν εἶν' ἕνα γιαιτρικὸ πικρὸ, σὺν κι' αὐτὰ ποὺ δίνει ὁ Ἄλφρέδος, ὅχι, εἶναι ἕνα πιστὸ ἀρωματισμένον μὲ τὴ μυρωδιὰ τῶν ἀγριολούλουδων.

Σὺν τῷ ἀναπνεῖ, ἡ Ζερμαίν συλλογίζεται τ' ἀνθισμένα μονοπάτια τοῦ βουνοῦ, τὰ γνωστὰ στὰ παιδιὰ καὶ στὶς μέλισσες, ὅπου τόσο πολὺ ἔπαιξε τὸ περασμένον καλοκαίρι. Ὁ Ἄλφρέδος ἐπίσης θυμᾶται τοὺς ἑμορφους δρόμους, καὶ τὰ δάση, καὶ τίς πηγές, καὶ τὰ μολάρια ποὺ ἀνεβαίνανε τίς ἀνηφοριές μ' ἕνα θόρυβο κουδουνιῶν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

«Τὸ γιαιτρός! ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξ...» (Σελ. 529, στ. β')

ΕΜΠΡΟΣ!..

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Μάννα, κοίτα τι όμορφη ποδωναι σήμερα ή θάλασσα, γαλανή-γαλανή. Ούτ' ένα κυματάκι δέ σαλεύει στην άμμουδιά. Άσε με, μάννα, να πάω κι' έχω μαζί τους.

— Όρκο μεγάλο μούκανες, παιδί μου, ποτέ, ποτέ στην άγκαλιά της πλανεύτρας θάλασσας να μ'ην πέσης. Μή με τυραννός, Μήτηρο μου, και θυμήσου πώς δέν είναι ακόμα ούτ' ένας χρόνος πού μ'ας ρούφηξε ή καταραμένη τόν προστάτη μας.

Ένας λυγμός έπνιξε τή φωνή της κυρά-Αναστάσινας, της χήρας, κι' ό Μήτηρος, θλιμμένος, καρτερικά έγειρε τó κεφάλι. Τόχε όρμιστεί Μπροστά στην άπέραντη λύπη της μητέρας του, μπροστά στα σκοτεινωμένα, κλαμμένα της μάτια, έδωσε τόν όρκο τó μεγάλο: ποτέ, ποτέ να μή γίγη κι' αυτός θαλασσινός σαν τόν πατέρα του...

Η κυρά-Αναστάσινα έριξε ακόμα μία ματιά στο παιδί της, πού έμεινε στο περιθώλακι να κλαδέψη κάτι τριανταφυλλίες, κι' ύστερα με συρτά πονεμένα βήματα μπήκε μέσα στο φτωχόσπιτο. Γύρισε ένα γύρο στην κάμαρα, και στεργά στάθηκε άκίνητη μπροστά στ' άνοιχτό παράθυρο. Η θάλασσα άπλωνόταν, λίγα βήματα παρέκει, πλατείά, γαλάζια, γεμάτη όμορφίες.

Σκυμμένη στο παράθυρο, ώρα πολλή τήν κοίταζε ή χήρα μ' ένα βλέμμα σκληρό, πονεμένο.

— Πλάνα θάλασσα, δέ θα μού πάρης και τó παιδί μου, δέ θα μού τó πάρης!..

Θυμήθηκε τή βραδυά της συμφοράς. Ήταν όχτώ ή ώρα, χειμώνας... Ο' Αναστάσης είχε γυρίσει, ή βάρκα του ήταν τραηγμένη στ' άκροθαλάσσι. Μούγγριζε τó πέλαγος κι' ούρλιαζαν τά κύματα άπ' τήν καταγιόδα πού έρχόταν άπό πέρα. Ένας άνεμος τρελλός, σαν κουράρος άγριεμένος, σάφωνε και θέριεβε τή θάλασσα τήν πιχροκυματούσα. Φάγανε...

— Άλίμονο σ' αυτός πού βρίσκονται στ' άνοιχτά με τέτοιον καιρό!.. είπε μελαγχολικά ό Αναστάσης στη γυναίκα του...

— Έ, άντρα μου, καθένας με τήν τόχη του, καθένας με τó ριζικό του... τούπε αυτή, κι' άλλαξε κουθέντα. Πάντα τόν φοδόναν τόν Αναστάση, πάντα.

Σάν άπέφαγαν, βγήκε λιγάκι έξω άπό τήν πόρτα να καπνίσω τήν πίπα του. Κρύος ήταν, άνεμος δυνατός φύσαγε, μα πάλωσε ή συνήθεια τού Αναστάσης, δέν τήν άλλαξε. Έξω εκεί, μαζεμένοι τρεις-τέσσερις θαλασσινοί, κοίταζαν τή θάλασσα. Έκφρηνικά ένας έθαλε μία φωνή. Είδε ένα καίκι πού όρα πάλευε με τά κύματα, να γέρνη, να βυθίζεται!

— Μία βάρκα! πρέπει να τούς σώσουμε!.. Ξεφώνιος ό Αναστάσης.

Τόν κοίταξαν όλοι άκίνητοι, δέν τολμούσαν να τά βάλουν με τή θάλασσα, μ' ένα τέτοιον καιρό. "Α, είναι πεισματάρα αυτή: όταν βάλει ένα καίκι στο μάτι, θέλει να τó πάρη όπως κι' όπως. "Α, ναι...

Τρέμει ή κυρά-Αναστάσινα καθώς τά θυμάται και σκουπίζει με τó αντίστροφο τού χεριού της ένα χοντρό δάκρυ πού άργουλάει.

Στήν ώρα μπαίνει μέσα κι' ό Μήτηρος. Δέν της λέει τίποτα πού τή βλέπει να κλαίει. "Α, μα έχει συνηθίσει αυτός στους άτέλειωτους θρήνους της μητέρας του.

— Και τότε πήρε τή δική του, άφου κανέναν δέ δεχόταν... έξακολουθεί τή σκέψη της ή κυρά-Αναστάσινα, μιλώντας τώρα στο Μήτηρο: "Έτρεξε στην παραλία, ένθουσίασε με τó παράδειμά του μερικά παλληκάρια, και μπήκαν όλοι μαζί στη βάρκα μας. "Εμπρός!" τήν έλεγε κι' ήταν πάντα έμπρός, πάντα πρώτος στο καθήκον του μαζί της.

— Μητέρα, τί θέλεις τώρα να τά λές και να λυπάσαι; τά ξέρω τόσο καλά δλ' αυτά...

— Δέ λυπάμαι περισσότερο όταν μιλάω γι' αυτά, πιστεύει με, Μήτηρο, πιστεύει με. Και φύγανε, και χάθηκαν όλοι!.. Όλόκληρο τó χειμώνα έψαχνα τήν άμμουδιά, κοίταξα τά φύκια και τή θάλασσα πού έσπαζε τότε ήσυχα, πότε άγρια στα πόδια μου, μα ποτέ, ποτέ δέ βρήκα τó παραμικρό λείψανο ούτε άπ' τόν πατέρα σου ούτε άπό τή βάρκα, τήν πλατείά ψυχράδικη βάρκα μας... Όλα τά κατάπτε τó πέλαγο, τó πέλαγο τó βαθύ, Μήτηρο...

Κούνησε ό Μήτηρος τó μικρό σγουρό-μαλλο κεφάλι του με μία πονεμένη έγκαρτέρηση. "Υστερα κοίταξε βαθειά τήν «πλανεύτρα» (έτσι δέν τήν έλεγε ή μάννα του;) και τó δωδεκάχρονο μυαλούδάκι του έψαχνε να βρή ή εύλογη δικαιολογία, πού θα μπορούσε να πείση τή μητέρα του να τόν απαλλάξη άπό τόν όρκο. Τού κάκου όμως.

**

Κακοκαιριά. Άφρισμένα κύματα σπάζουν άγριεμένα στην άκροθαλασσιά. Τά μικρά ψυχράδικα σπιτάκια κλονίζονται ουθέμελα. Η Αναστάσινα, άλλαλιασμένη, διπλωμένη μ' ένα μαύρο πλεχτό σάλι πού τά σφίγγει στο λαιμό, τρέχει, τρέχει στην άκρογιαλιά. Η άνάσχη της είναι βαρειά και μοιάζει σά λυγμός και σαν άναστένιαγμα μαζί. Τρέμει γιά τó παιδί της. Είναι περασμένη ή ώρα— έννιά κοντεύει— κι' ό Μήτηρος δέ γύρισε ακόμα στο σπίτι... Άκουσε κατατρομαγμένη πώς ένα καράβι κινδυνεύει στ' άνοιχτά. Μήπως;.. Μα όχι,

όχι, είναι τρελλή, ό Μήτηρος της τó όρκίστηκε... όχι! Και θα διάλεγε μία τέτοια μέρα: ένα τέτοιον καιρό γιά να κάνει τήν άρχή: Και τρέχει, τρέχει ή Αναστάσινα... Φτάνει στην παραλία. Μαζεμένοι εκεί, όλοι όι ψαράδες κοίτανε κατατρομαγμένοι τή θάλασσα. "Εχουν ζτοιμη μία βάρκα, όχτώ παληκάρια έτοιμάζονται να μπουν. Νά τος ό Μήτηρος, άκρη-άκρη στη θάλασσα. Άφήνεται να βρέχεται άπό τά μανιασμένα κύματα, τέλεια άποροφημένος άπ' τες σκέψεις του. Σάν τήν τρελλή πέφτει ή μάννα του άπάνω του και τόν άγκαλιάζει με τά λιγνά κοκκαλιάρικα μπράτσα της.

— Μοδ τ' όρκίστηκες, Μήτηρο, δέ θα πιάς!

Τό παιδί δέν άπαντάει, παρακολουθεί μόνο μ' ένα άγριο βλέμμα τες έτοιμασίες της βάρκας.

Έκφρηνικά, ένα μεγάλο κύμα, γιομάτο άφρους και φύκια, ρίχνει στα πόδια τού Μήτηρου ένα κομμάτι ξύλο, μισολιωμένο, με ξεβαμμένες μπουγιές, μα πού φαίνονται καθαρά-καθαρά (μαύρη λάικα πάνω στην κίτρινη μπουγιά) τά γράμματα «Εμπρός!» Τό πέλαγο, άπό τ' άδυστα βάθη του, άρπαξε τó μισοφαγωμένο ξύλο άπό τή βάρκα τού Αναστάση και τó έριξε μπροστά στο άναποφάσιτο παιδί, στη δειλιασμένη μάννα.

— Είναι τού πατέρα μου ή διάτα!

Βάζει μία τρελλή φωνή ό Μήτηρος, ξεφύγει άπ' τήν άγκαλιά της μάννας του και πηδάει στη βάρκα πού ξεκινάει στη στιγμή.

Μ' έντατική προσοχή, με τή ζωτικότητα όλου τού είναι της συγκεντρωμένη στα μάτια, ή Αναστάσινα παρακολουθεί τή βάρκα, πού σαν καρυδότσουφλο δένεται στα κύματα...

Κοιτάει και σφίγγει στην άγκαλιά της τó λείψανο της ψυχράδικης βάρκας τους, με τή διαταγή τού πατέρα γραμμένη άπάνω «Εμπρός!..» Κοιτάει... Πότε νομίζει πώς όλοι θα χαθούν, και πότε με τά θολωμένα άπ' τήν αγωνία μάτια της, θαρρεί πώς βλέπει τή βάρκα να σιώνη...

Κοιτάει... Μα ή νύχτα είναι βαθειά, άναστρη, και σέ λίγο δέ βλέπει τίποτα πιά... Δίχως δύναμη, γέρνει πάνω στούς άγριους βράχους, κι' άμίλητη άφήνεται στην αγωνιώδη προσοχή της.

Έκφρηνικά φωνές χαράς τή βγάζουν άπό τó λήθαργο τόν άρρωστημένο. Σεπετιέται ξεφρισμένη... Θε μου, μα πότε γύρισαν κιόλα!..

— Ζήτω!.. Ζήτω!.. Πετάξτε μας ένα σκονί!.. Βοηθήστε!..

— Ποιός σόθηκας;.. άκούγονται γύρω φωνές γεμάτες άγωνία... "Όλοι! Σωτήρες και σωσμένοι πηδάνε γελαστοί στην παραλία. Ο Μήτηρος, μουσκεμένος μα κατακόκκινος άπ' τή χαρά του, πέφτει στην άγκαλιά της μητέρας του, πού

τόν φιλάει κλαίγοντας με λυγμούς... — Μητέρα, μή με μαλώνεις, ε; ό πατέρας θάγει τόσο εύχαριστημένος!.. (Διασκευή) ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΛΑΟΥ

ΑΛΙΚΗ

Πώς είπε, αδελφούλα πώς πάθανες; Όχι, Κομιόσαι. Και τó καράβι τών άνθρώπων τήν αγγή θα σέ φέρει στα γαλανά τού νησιού σου άκρογιαλία...

— Φεύγω, αδελφέ. Τά μάτια μου ίδες βαριοκλείνουν. Τά χεράκια μου κρυώνουν. Νοιώθω τήν καρδόουλα μου παγωμένη. Είναι καιρός πιά να φύγω.

— Πού πιάς μοναχή, αδελφούλα; Δέ βλέπεις στούς δρόμους τά χιόνια; Τά δέντρα έχουν μείνει γυμνά. Έρημοι όι κάμποι ός πέρα. Ούτ' ένα πουλάκι στόν κήπο. Κι' ή μαύρη ή νύχτα να, φτάνει.

— Πού πιάς μοναχή, αδελφούλα; Θα βραχούν, θα χαλάσουν στόν άέρα τά ξανθά σου μαλλιάκια.

— Κι' έχω; Θα μ' άφίσης έμένα; Μείνε ακόμα μαζί μου. Σε λίγο θα λιώσουν τά χιόνια. Θα ζεσταθεί ή μικρή σου καρδιά. Θα πάμε μαζί πρós τó φός... Κάμε όπομονή, αδελφούλα. Όσο πικρός είναι τώρα ό πόνος, τόσο μεγάλη θα είναι τότε ή χαρά.

— Δέ μπορώ πιά να περιμένω, αδελφέ μου. Τό φός είν' ακόμα μακριά. Κι' ή καρδιά μου πονεί, κρυώνει...

— Θυμήσου, αδελφούλα, τες πρώτες μας μέρες. Η προσδοκία σέ θέρμαινε τότε κι' έγκαρτεροδουσε. Μου μίλαγες γιά τά μακρινά φωτεινά άκρογιαλία και τούς γαλανούς άντρανούς της πατρίδας— και πιστεύες πώς γρήγορα θα γυρνοδουσε σ' αυτά, γιά να μ'ην τάφισης ποτέ πιά. Θυμήσου τά παγερά κείνα βράδια, πού κλεισμένοι όι δύο, μοναχοί, μέσα στις πληχτικές σάλες τού ξενοδοχείου, διαβάζαμε τά γράμματα τών μακρινών μας φίλων.

Πόσο ακιρτούσε τότε ή μικρή σου καρδιά γιά τó παθητό ταξίδι μακριά άπ' τά χιονισμένα βουνά, πού σέ κρατούσαν σκλαθωμένη.

Τά ξεγνοδουσε πιά όλα: τήν πικρή ξενητιά, τόν τεφρόν ούρανό, τες μονότονες παγερές μέρες, τήν άρρώστεια, πού άναβε τή φωτιά στο χλωμό πρόσωπό σου.

Μιά μοναχή εικόνα γοήτευε τά μεγάλα σου πονεμένα μάτια: ή εικόνα τού γυρισμού στο φωτεινό σου νησί.

Κάμε όπομονή, αδελφούλα. Μή φεύγεις ακόμα. Μ'ην άφίνεις να σέ ξεγελάσει ή νύχτα, τó σκοτάδι πού φτάνει.

— Θα φύγω, αδελφέ. Με κούρασε πιά ή μακριά άναμονή. Τά μάτια μου, ίδες, βαριοκλείνουν. Τά χεράκια μου κρυώνουν. Νοιώθω τήν καρδόουλα μου παγωμένη...

Μιά φωνή με καλεί μέσ' στη νύχτα... ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΒ'

Πέρασαν κάμποσες ήμέρες χωρίς να μού συμβή τίποτα έκτακτό. Ένα πρωί, γιά διασκέδαση, πήγα σ' έναν άγρό και χώθηκα μέσα στα στάρια. Ήταν ώρα, ψηλά σαν τó μπόι άνθρώπου και φορτωμένα στάχνα, πού περιέμεναν τó θεριστή.

Άξαφνα, νοιώθω ένα κρύο πράγμα στ' αυτιά μου, έπειτα έναν πόνο δριμύ κι' άμέσως βλέπω ταυτιά μου πεσμένα χάμω και ματωμένα!

Μού τά είχε κόψει ό θεριστής με τó δρεπάνι του, καθώς έκοβε τά στάχνα! Δέν τόν είχα ιδεί. Άπό τρία να μού κόψω τó κεφάλι!

Και να τώρα ό Κανελλής σας κουτσαύτης. Γιάτρευσε τες πληγές μου με τούς χυμούς κάτι χόρτων πού μόνο έμεις τά κουνελία τά ξέρουμε. Μά τί τó θέλετά, πού είχα γίνει τέρας! Μου έλειψε τó κυριώτερό μου χαρακτηριστικό, τώραιότερό μου στολίδι: τά μεγάλα κι' εδκίνητα κουνελίστικα αυτιά μου. Σιχαινόμεν πιά να κοιταχτώ στόν καθρέφτη τού νερού και κρυβόμουν όπου έβρισκα, γιά να μή με βλέπουν...

Γιά τήν τύχη μου όμως, κείνες τες ήμέρες, βγήκε έκδρομή μία παρτέρα άπό κυρίους και κυρίες. Άνάμεσα σ' αυτές ήταν και κάποια δεσποινίς Εύλαλία, γεροντοκόρη παρόξενη στο ντυσίμό της και ξεχασμένη. Αυτή ξεχασε τó καπέλλο της στη ρίζα ενός δέντρού όπου είχε πλαγιάσει ύστερ' άπό τó θπαίθριο γεύμα. Ήταν μικρό σά φρεσάκι, κανελλί και στολισμένο με δύο αυτιά άπό κανελλιά γούνα, άπαράλλαχτα με αυτιά κουνελιού.

— Να ταυτιά μου! είπα μόλις είδα τó άλλόκοτο αυτό καπέλλο.

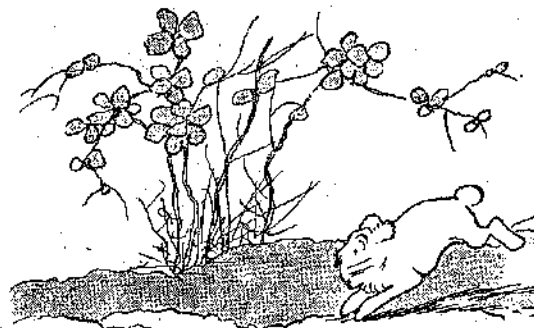

Και χωρίς να ρωτήσω κανένα, τó σούφρωσα και δρόμο!

Όταν έφρασα κοντά σ'ένα βάλλο, στάθηκα, τó φόρσα και κοιτάχτηκα στόν καθρέφτη τού νερού. Τι καλί! Ήμουν πάλι ό Κανελλής με ταυτιά μου. Στερέωσα τó καπέλλο στο κεφάλι μου, έδεσα τες κορδέλες του γύρω στο λαιμό μου και δέν τó ξανάβγαλα πιά. "Ετσι μπορούσε να με βλέπη κι' ό κόσμος— άπό μακριά τουλάχιστο— χωρίς να ντερέποναι όπως πρώτα. Έκαμα δηλαδή ό,τι κάνουν κι' όι άνθρωποι, πού όταν τούς πέφτουν τά μαλλιά βάζουν περούνα, κι' όταν τούς πέφτουν τά δόντια, βάζουν ψεύτικα.

"Άς είναι καλά ή καιμένη ή δεσποινίς Εύλαλία. Τό καπέλλο της δέν μού κρυψε μόνο τήν άσχήμα, αλλά σέ μία περίσταση μού έσωσε και τή ζωή. Και να πώς:

“Υστερ’ από λίγες μέρες, πιάστηκα πάλι απ’ τὰ πόδια σ’ ένα δόκανο στημένο γι’ ἀγρίμια. Ο’ άνθρωπος που τὸ εἶχε στήσει. ἔκαμε μεγάλη χαρὰ όταν με εἶδε πιασμένο.
— Τί ξεροχο κουνέλι! εἶπε. Ψητό στοὺς φούρνους με πατάτες θὰ εἶναι τροῦλλα!
Κι’ ἀφοῦ λευτέρωσε τὰ πόδια μου ἀπὸ τὸ δόκανο, μ’ ἔβλεπε ἀπὸ ταβιά γιὰ νὰ με κουβαλήσῃ στοὺς σπῆτι του.

Αὐτός, βλέπετε, δὲν ἤξερε πὼς ταῦτιά μου ἦταν ψεύτικα. Ἐγὼ ὅμως τῷξερα καλὰ. Καὶ καθὼς με κρατοῦσε καὶ με πήγαινε, χωρὶς πιά νὰ με κοιτάξῃ, ἔβλεπε γρηγορα-γρηγορα τὶς κορδέλλες τοῦ καπέλλου ἀπ’ τὸ λαιμὸ μου καὶ... ταῦτιά μου ἔμειναν στὰ χέρια τοῦ ἀνθρώπου, ἐνῶ ἐγὼ, κουνισαύτης πάλι, ἔτρεχα μ’ ὅλη μου τὴ γρηγοράδα.
— Μπᾶ, τί περίεργο πράγμα! φώναξε κατάπληκτος ὁ ἀνθρώπος. Αὐτὸ τὸ κουνέλι φοροῦσε γυναικεῖο καπέλλο!..
(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΠΟΣ ΑΛΛΑΞΕ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙΝΙΑΡ

Ὁ κύριος Γκρινιάρ ἀκόμα δὲν μπορεῖ νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὸ ἀπρόοπτο, τὸ μεγάλο ξαφνικὸ πὸς τοῦ ἦρθε στοὺς κεφάλι. Γερωντοπαλήκαρο τῶσαν χρονῶν, ζοῦσε βουτηγμένος στὴ μεγαλύτερη ἀδιαφορία γιὰ τὸν πλησίον του. Κι’ ὅμως ἕνα παιδί τοῦ πέφτει στοὺς κεφάλι. Ἐἶχε μὴν ἀδερφή χήρα, ποὺ πῆθανε τελευταία στὴ Λίλλα καὶ τὸν ἔκαμε κληρονόμο... τοῦ παιδιοῦ της.
— Πάντα της ἦταν τροῦλλη, μουρμουρίζει ὁ κύριος Γκρινιάρ. Πὼς διάβολο φαντάσθηκε, πὼς αὐτὴ ἢ πέτρα ποὺ ἔχω στοὺς στήθος, μπορεῖ νὰ μεταδληθῇ σὲ «στοργικὴν καρδίαν τρυφεροῦ πατρός»; Ναί, ἀς περιμένει ὅσο θέλει ἐκεῖ πάνω, νὰ δῇ τὸ θαῦμα! Ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ βρῶ καμμιά γυναῖκα νὰ τὸν περιποιεῖται. Καὶ προπάντων στὴν ξεροχή. Ὁ καθαρὸς ἀέρας εἶναι, β, τι χρειάζεται γιὰ τὰ παιδιά κι’ ἢ ἀπόσταση τὰ ἐμποδίζει νὰ ἐνοχλοῦν τὸν γέροντα.
Τὸ μικρὸ ἦρθε. Λέγεται Λουλούκα. Ὁ κύριος Γκρινιάρ μαλώνει με τὸν ἑαυτοῦ του. Γιατί εἶναι κουφός στὴν «φωνὴ τοῦ αἵματος» καὶ δὲν ἐγνώρισε τὴν ἀνιψιά του, ποὺ τὴν εἶχε ξαναδεῖ ἀλλοτε, όταν τὴν ἐβάπτισαν; Θὰ ἦταν τότε ἡλικίας τριῶν ἐβδομάδων. Τώρα εἶναι ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, τεσσάρων χρονῶν, μελαχροινὸ, με θαυμάσια μαύρα μάτια ποὺ μοιάζουν σὸν κάρβουνο, καὶ ἀτίθασσες μπουκλές.
— Ἄν σ’ ἀρέσει τὸ διάβασμα, Λουλού,

λέγει ὁ θεὸς, ἔχω στὴ διάθεσή σου ἐλόκληρη βιβλιοθήκη.
— Διαβάξω μονάχα τὶς ζωγραφιὲς τῆς Κοκκινισκουφίτσας καὶ τοῦ Κοντορεθιούλη, θέτε μου, ἀπαντᾷ ἡ μικρούλα σοβαρά.
Διαβάξτε τὶς ζωγραφιὲς!.. Τὴ χαριτωμένη ἀφέλεια! Ποτὲ, σὺν κύκλῳ τῶν σκυθρωπῶν φίλων του, ὁ κύριος Γκρινιάρ δὲν ἄκουσε πὺ χαριτωμένη φράση. Ἡ διηγήριά του ὅμως μένει πάντα ἀμίλητη. Τὸ μικρὸ τὴν ἐνοχλεῖ. Εἶναι πολὺ παράξενη. Ἀπόδειξη ἐνοχλήσεως. Νὰ, τὴ λένε Αὐγὴ ἐνῶ βρίσκεται στοὺς δεῖλι τῆς ζωῆς. Ὁ κύριος της ὅμως ἔβαλε τὰ πράγματα στὴ θέση τους. Τῆς βρήκε τὸ κατάλληλο ὄνομα. Τὴ φωνάζει Δελινία.
— Κύριε! αὐτὸ τὸ παιδί κατὶ ἔχει. Μοιάζει σὸν φασινοκωμένο.
— Ἐχεις δίκιο, σοφή μου Δελινία. Κάτι τῆς λείπει. Νὰ τὴν πάρῃς, νὰ τὴν πᾶς στοὺς ράφτες μου... Ὅχι! Ὅχι! δὲν κάνει. Νὰ τὴν πᾶς σ’ ἕνα μεγάλο κατάστημα καὶ νὰ τὴν πῶσουν ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ πόδια.
Ἡ γριά φεύγει μουρμουρίζοντας:
— Θεέ μου! Αὐτὰ τὰ παιδιά! Νὰ δοῦμε πότε θὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία!
Ὁ κύριος διαβάξει καὶ ξαναδιαβάξει τὴν ἀγγελία, ποὺ δωσε σὲς ἐφημερίδες: «Ζητεῖται σοβαρὰ κυρία, διαμένουσα κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν ξεροχὴν, δυναμένη ν’ ἀναλάβῃ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἀνατροφὴν κορασίδος τεσσάρων ἐτῶν. Μισθὸς ἰκανοποιητικὸς».
(Μετάφραση) ΕΛΕΝΗ ΡΕΖ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Κι’ ἀθελά του βυθίζεται σὲ μελαγχολία. Ἡ μικρούλα γύρισε. Τὴν ἀκούει ποὺ μουρμουρίζει:
— Αὐγὴ! Αὐγούλα! Ζέες τί ἄμοψη ποὺ εἶμαι!
— Ναί, ἀπαντᾷ ἡ γριά με φωνὴ κάπως τρεμουλιαστή. Εἶσαι σωστὸ ἀγγελοῦδι, Λουλούκα μου.
— Σωστὸ ἀγγελοῦδι; Ἄ! γριά καρακάξα, πλαγεύτρα!..
Κι’ ὅμως εἶναι ἀλήθεια. Ἡ Λουλού ἔχει μεταμορφωθεῖ ἐντελῶς. Ποτὲ δὲ φανταζόταν πὼς ἕνα φῶρεμα διαφορετικὸ μπορεῖ νὰ κάμῃ τέτοια θαῦματα.
Ἡ Λουλού δὲν πᾶνεται ἀπὸ τὴν χάρᾳ τῆς Γελά, πηδᾷ, σκαρφαλώνει στὰ γόνατα τοῦ θεοῦ.
— Τί καλός, τί χρυσός ποὺ εἶσαι, θεοῦλη μου. Σ’ εὐχαριστῶ πολὺ, πολὺ.
Καὶ τὰ μικρὰ μπρατσάκια σφιγγονται γύρω στοὺς λαιμοῦ του, ἕνα δροσερὸ στοματάκι ἀγγίζει τὸ πρόσωπό του καὶ τὸ γεμίζει φιλιά...
Κι’ ὁ γέρος, ὁ ἐγωιστής, σφουγγίζει βιαστικὰ τὰ δάκρυα, ποὺ ἀνεβαίνουν στὰ μάτια του.
Τώρα σχεδὸν δὲν βγαίνει ἔξω. Ἄς γκρινιάζουν ὅσο θέλουν οἱ φίλοι του. Κάθε βράδυ, στὴ ὄμπα, διηγεῖται τῆς Λουλούς ἱστορίες ἀτέλειωτες. Διασκεδάζει με τὰ διάφορα συναισθημάτων ποὺ καθρεφτίζονται στὰ μάτια της. Περιέργεια, κατάπληξη, θλίψη, χαρὰ... Συλλαβίζεται πὼς γεμάτη εἶναι τώρα ἡ ζωὴ του καὶ πὼς λιγότερο μονότονη...
— Θεέ! Δὲ ντρέπεται! Κοιμάσαι; Ἦ δνεῖρό του διακόπτεται. Συνεχίζει χαμογελώντας τὴν ἱστορία.
Ἔστερ’ ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες, τὴν ὥρα ποὺ ἡ Λουλού κοιμάται, ὁ κύριος Γκρινιάρ ἀναγγέλλει σοβαρά.
— Δελινία! Θὰ χάσουμε πιά τὴ Λουλού. Βρήκα μὴν ἀτάλληλη γυναῖκα.
Πὼς νὰ περιγράψῃ κανεὶς τᾶχιρο βλέμμα ποὺ ἔριξε ἡ Αὐγὴ σὸν κύριό της;
— Πὼς φαίνεται πὼς ὁ κύριος δὲν ἔχει καρδιά! Ὁ κύριος εἶναι θεριὸ μονάχο! Καὶ φεύγει μουρμουρίζοντας. Ὁ θεὸς σηκώνεται καὶ πηγαίνει στὴν κάμαρα τῆς μικρούλας. Κοιμάται με τὰ χεῖλη μισάνοιχτα. Τὰ μακριὰ βλέφαρα σχηματίζουν σκιὲς πάνω στοὺς ῥόδινο πρόσωπό της. Μουρμουρίζει ἀκατάληπτες φράσεις... Ἐσκυψε, φίλησε τὶς κατανὰς μπουκλές καὶ βγήκε πατώντας σὲς μύτης τὸν παπουτσιῶν.
— Μὴν κλαῖς, Δελινία! ψιθυρίζει. Θὰ κρατήσουμε γιὰ πάντα μαζί μας τὴ Λουλού. Ἄς γκρινιάζουν κι’ ἀς θυμῶνουν οἱ φίλοι! Ἐγὼ θὰ τοὺς ἀφήσω καὶ θὰ διηγούμαι ἱστορίες τῆς Λουλού. Καὶ θὰ τῆς διηγηθῶ τὴν ἁμορφότερη ἀπ’ ὅλες: Πὼς ἕνα γερωντοπαλήκαρο ποὺ εἶχε πέτρινη καρδιά, ξαναβρήκε τὴν παλιά του τὴ σάρκινη...
(Μετάφραση) ΕΛΕΝΗ ΡΕΖ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΠΑΙΔΗΚΑΡΙΑ ΤΑ ΠΑΛΙΑ

ΚΡΥΦΑ ΧΑΡΑΜΑΤΑ

Τὰ δυὸ γερωντάκια, ὁ παπποὺς ὁ ἐνενηντάρης καὶ ἡ κυρὰ-μάννα, ἀκόμα πὺ τρανὴ στα χρόνια; λουφάζαν, καθὼς πάντα, στὴν ἰσογεια κάμαρη, κατὰ τὴν πίσω αὐλή. Καὶ πρὸς τὸ δρόμο, μεσ’ τὸ πλατύστενο τὸ μαγειριό, με τὸ γυμνὸ τοῦ πάτωμα ὀλόλευκο ἀπὸ τ’ ἀβεστοχυλίσματα, σὸν τοῖχο τὴν παραμονὴ γιορτῆς, θροῦζαν κι’ ἀλιωνίζαν με τὶς γλώσσες οἱ ἀγγόνες, κ’ οἱ ἀγγωνίτσες, ὅχι λιγότερες, ἔφτά, θυγατέρες τοῦ Λιά τοῦ Κασταλλιούτη, με τὶς πρᾶτες ἑτοιμίες, — μὴν χιλιάδα τὰλλαρα ἢ καθεμιά, — καὶ με τὰ προικιά στοὺς γιοῦχο εἶτε καὶ σὸν ἀργαλειό.
Στὴν πίσω αὐλή, τοῦ Λιά ἢ γυναικα κατὶ καταγίνεται, σκυμμένη ἐκεῖ στὰ λιγροστὰ λαχανικά. Πουχία εἶναι τριγύρω, καὶ σὸ στενοδρόμι αὐτὸ τὸ πσινοῦ μόνο κανένα σιγανὸ ναύτη περπάτημα τέτοιον ὦρα ἀκούγεται, σέρνοντας ἀπὸ τὸ σπῆτι σὸν λιμάνι.
Κοντεύει μεσημέρι, καὶ τοῦ Λιά ἢ γυναικα, ἐνῶ βοτανίζει ἐκεῖ, ἀξαφνα ἕνα ξαφνισμα τὴ συναρπάζει. Ἀπὸ τὸ τρίξιμο τῆς σκάλας ποὺ φέρνει σὲς ἀπάνου πάτωμα, γύρισε νὰ δῇ — καὶ τί εἶδε; Τὸ γέρο τὸν παπποῦ — ποὺ δὲ σπάραζε ποτε ἀπ’ τὴν κάμαρή του, χρόνια τώρα, μαζί με τὴ γριά, καὶ σωριστός σὸ παργιῶνι, νόμισε, ζητούσε θερμάκι χεῖμωνα καλοκαίρι — τώρα, νᾶ, με τὰ τέσσαρα τὸν εἶδε ἐκεῖ συρτά, σκαρφαλωτὰ στὴ σκάλα νὰ προβαῖνη.
— Χριστός κ’ ἢ Παναγιᾶ! ποὺ πάει; Ἦταν ἀπὸ τὰ πὺ παράξενα. Χρόνια εἶχε ὁ γέρος νὰ φανῇ σὲς ἀπάνου πάτωμα, τὸ ἴδιο κ’ ἢ γριά του. Ὅπου ὁ ἕπινος, ἐκεῖ καὶ τὸ φαί τους, κι’ ὄλα, χῶρια ἀπ’ τ’ ἄλλο σπῆτι. Ἀπὸ τότε πὺχανε χάσει τὸ πρᾶτο τους παιδί με τὸ καράβι, τοῦ γέρου χεῖμα, ἐκεῖ ποὺ ἀρμένιζε καὶ πάλειε μ’ ἀνθρώπους καὶ στοιχειά, ἀπὸ τότε κλειστήκανε τὰ γερωντάκια, σὸν κατὰδικα σὲ φυλακή. Καὶ δὲν ἦταν ἀπ’ αὐτὸ μονάχα, ἦτανε καὶ τὰ βαριά τὰ γερατεία. Κι’ ἀπ’ τὴ μικρὴ τὴν κάμαρη δὲν τὸ κουνούσαν πιά. Κι’ ὁ Λιάς ὁ γιός τους, δευτερόκλαδος αὐτός, κι’ ὅμοια ἀξίος με τὸν ἄλλον, ἐφτεῖτασε καράβι δευτέρα, πήρε γυναῖκα, ἀνάστησε παιδιὰ — ὄλα θηλυκὰ τὰ βλογμένα, ἀς ἔχουνε καλὴ ζωὴ — πήγε κ’ ἦρθε σὸν νησί, ἔστρωσε τραπέζια, κ’ ἐστήσε τραγουδιὰ, κ’ ἔκαμε χαρὲς καὶ χαροκόπια — μὴν τὰ γερωντάκια δὲν τὰ κατάφερε ποτε νὰ βροῦν ἀπὸ τὸ καμαράκι.
Ἐδῶ καὶ λίγες μέρες εἶχε γυρίζει ἀπ’ ἄλλο ταξίδι πάλι ὁ Λιάς, ἔφαγε κ’ ἦπιε σπῆτι με τοὺς φίλους, μὴν εἶχε πᾶφει πιά νὰ γυρεῖ καὶ καλὰ νὰ καταφέρῃ τοὺς γέροντας τοῦ γονιοῦς νὰ ξεκολλήσουν ἀπ’ τὴν τρύπα τους. Καὶ τώρα, νὰ το,

ξαφνικά, τὸ γερωντάκι ἀκάλεστο, βγήκε ἀπὸ τὴν τρύπα του καὶ πήρε δρόμο! Ποῦ; καὶ πὼς;
Τὸν ἔτρεμε τοῦ Λιά ἢ γυναικα τὸ γέρο πεθερὸ ἀπὸ μικρὴ νυφούλα. Γιατ’ ἦταν ἀδοτήρης, σὸν παλιὸς ναυτικός ὁ ἴδιος, καὶ δὲν ἔπαυρε ἀπὸ λόγια. Καὶ τώρα ἐκείνη δὲν ἔβγαλε φωνή, ἀν καὶ φοβήθηκε μὴν πᾶση τὸ γερωντάκι καὶ τσακιστῇ ἀπ’ τὴ σκάλα. Κ’ ἔμεινε ἀπὸ πίσω του νὰ τὸν κοιτάξῃ ὀρθή, βασιώντας κατὶ σαλατικὰ στὰ χέρια. Ἐτοι τὸν ἄφησε ὡς ἀπάνου ν’ ἀνεβῇ, κ’ ὕστερα νὰ κάνη τὴν παλιόπορτα νὰ σειστῇ ἀπὸ τὰ τρανταχτὰ τινάγματα, ὡς ποὺ ἦρθε ἀπὸ μέσα κάποιος νὰ τοῦ ἀνοιξῇ.
Ἀφοῦ τὸν ἄφησε καὶ μπήκε, ἔτρεξε ἢ γυναικα τὸ γέρο τοῦ σπιτιοῦ καὶ βγήκε στὴν ἄλλη, τὴ μπροστινὴ αὐλή, κι’ ἐκεῖ ἀπὸ τὸ χαμηλὸ τοῦ μαγειριοῦ παργαθούρο εἶπε τὸ χαμπέρι τὸ τρανὸ σὲς καλὲς τῆς θυγατέρες.
Σύνκαιρα αὐτὲς με τ’ ἀκουσμα δέξανε τὴν ἴδια ἐπιθυμία στὰ μάτια, καὶ θὰ τρέχανε τώρα ἀπ’ τὶς σκάλες, ζπ’ τὶς πόρτες, ἀπ’ τὶς χαρμαδέες, ποὺ ἀφινε τὸ πάτωμα, νὰ κρυφοδοῦνε καὶ νὰ κρυφακούσουν, ἀν τῆς μάννας ἢ στεγνὴ ματιά κι’ ἢ ὄψη ἢ σοβαρὴ δὲν τῆς ἀντίκοβε. Κι’ ἔμειναν ἐκεῖ ὄλες, κι’ ἢ μάννα τους μαζί, βουδὲς καὶ ξαφνισμένες σὸν ὀρνίθες, ποὺ μαντεύουν κάπου τριγύρω τὸ γεράκι.
Ἀπ’ τὴ μικρὴ τὴν κάμαρη ἢ κυρὰ-μάννα κατὶ ἀκούγεται σὸν ν’ ἀναεῦθῃ, κατὶ σὸ νὰ φωνάζῃ μουγγωτὰ
— Γέρο... αἱ, γέρο, ποὺ εἶσαι, λέω; Ἐφτανε ἢ μιλιὰ της ὡς τὸν γυναικῶν τ’ αὐτιὰ.
Ἡ γριά γόρευε τὸ γέρο της. Εἶχε ξαφνιστῇ κι’ αὐτὴ ἀπ’ τ’ ἀπίστευτο τὸ κάμωμά του.
Στὴν πόρτα εἶχ’ ἐρθε καὶ τοῦ ἀνοιξε, καὶ βρέθηκε μπροστά του, ὁ γιός του ὁ Λιάς. Αὐτός, ὁ ἀλύγιτος θαλασσινός, ποὺ τ’ ἀτρομό του μάτι ἤξερε ν’ ἀντισταθῇ σὲ κάθε φόβο ἀπάντημα. Ἐδεῖξε τρόμο τώρα, κι’ ἔδειξε λαχτήριμα κι’ ὁ νοῦς του, μαθημένος πάντα ἀπ’ τὸν κινδύνων τὶς φοδὲρες, πήγε ἀμέσως, σὲ κάποιον συμφορὰ ποὺ πλάκωνε σὸν σπῆτι. Ἦταν καὶ τοῦ ἄλλου καραβιοῦ τὸ χάσιμο, ἀντάμα με τὸν ἀδερφεῦ του, ἀκόμα ὅχι πολὺ παλιό...
— Τί εἶναι, πατέρα; φώναξε δυνατὰ. Κανένα κακὸ χαμπέρι!
Ἐκεῖνος ἀλαλὸς τὸν ἔσπρωξε με τὸ ἕνα χέρι, θέλοντας νὰ περάσῃ. Καὶ τότε, πίσω ἀπὸ τοῦ γιοῦ του τὸ κορμί, ποὺ τοῦφραζε τὴν ὄψη, διάπλατη ἢ ἀλλὰ ἀνοίχτηκε, κι’ ὁ γέρος εἶδε... Σπρωμένος καταγῆς σὲς πάτωμα, τριάντα ναυτικοί, ἀντρες ἀπ’ τὸ δικὸ τους τὸ καράβι κι’ ἄλλοι, σὲ δυὸ σειρὰς ἀραδιαστοί. ὅπως σὲ φαγοπότι, δένανε φουσέκια.

Στάθηκε ὁ γέρος. Ἐδεῖξε σὸν τότε ν’ ἀποξύνησε, καὶ σὸ νὰ ὄνειρευόταν ὡς τὴν ὄρα τὸ γιό του κοιτάζε με μάτια τενωμένα, κόκκινα κι’ ὡμὰ ἀπ’ τὰ χρόνια τὰ πολυπάθα, κι’ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια μονάχα, με θυμὸ:
— Παιδί μου Λιά, τί πράματα εἶν’ αὐτὰ;
— Γιὰ τὸ καράβι, πατέρα, εἶπε ὁ Λιάς λιγόλογος, με σεβασμὸ παιδιοῦ κι’ ὄχι ἀντρε ὅπως αὐτός... Κινδυνέψαμε τώρα σὸν γυρισμό... μᾶς πέσαν οἱ ἄλτζερῖνοι, μὴ ὁ καιρὸς ἦταν δικός μας. Καὶ τώρα τὸ ταξίδι μας ἔθανε πὺ μακρινό. εἶμαστε γιὰ τὴ Μπαρτσελόνα, κι’ ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ μεγάλη ἑτοιμασία, καὶ σὸν δρόμο ποὺς ξέρε τι μᾶς βρίσκει...
— Τίνος τὰ λὲς αὐτὰ, παιδί μου Λιά; εἶπε ὁ γέρος πάλι. Εἶναι γιὰ ταξίδι ὄλα τὰ μαρποῦτια αὐτὰ, εἶναι γιὰ ταξίδι; Ἄλλα πράματα εἶν’ αὐτὰ!
— Βλέπετε, πατέρα, εἶμαστε καὶ κομματιασμένοι σὸν νησί... Ἐχουμε ἔχτροῦς... Τὸ τουφέκι ἐτοιμάζεται ν’ ἀνάψῃ πάλι.
— Τίνος τὰ λὲς αὐτὰ, παιδί μου Λιά; Καὶ δὲν τὸ ξέρω ἐγὼ πὼς φιλωθήκατε ὄλοι, καὶ πὼς ἔδεσες τὸ σπῆτι μας στανὰ με τοὺς παλιούς ἐχτροῦς μας; Ἄλλὰζετε καὶ λόγια γιὰ συμπεθεριά... μὴν ἀς εἶν’ καλὰ ἢ μικρὴ ἢ ἀγγόνα ποῦρχειται καὶ τὰ μαρτυραῖε ὄλα τῆς γριάς...
— Ὅχι, πατέρα, δὲν εἶν’ ἀπ’ αὐτὸ...
— Μὲ γελᾶς, καὶ κρύβεσαι ἀπὸ μένα. Αὐτὰ δὲν εἶναι πράματα καλὰ, παιδί μου Λιά...
— Μὴν κλαῖς, πατέρα.
— Κυβέρνα τὸ κεφάλι σου. Ἐχεις ἐφτά παιδιὰ! Μὴν ξεχνᾶς τὸ πὼς τ’ ἀπόχτησες αὐτὸ ποῦχεις τώρα, τὸ καράβι. Θὰ χαλάσῃς τὸ σπῆτι σου, παιδί μου Λιά, θὰ πᾶς κι’ ὄλο χαμένος μ’ ἕμας ὄλους...
— Πατέρα, ἠούχασε εἶπα! Μὴν κλαῖς, ἀφοῦ τὸ θέλεις, δὲν τὸ κρύβω, ναι... Ὅλα τὰ δίνω, καὶ παιδιὰ καὶ σπῆτι — φτάνει νὰ δοῦμε λευτεριά...
— Ἄχ, ἄχ, παιδί μου Λιά, με φάγανε τὰ φίδια, τὸ κατὰλαθα! Ἄκουσα ἀπ’ ἐκεῖ ποὺ κοιτομα, εἶπα «τί θέλουν τ’ ἀνεβάσματα, τὰ σῦρε-κι’ ἔλα σπῆτι;» — Μὴν κλαῖς... σου τόπα τώρα ὄλα εἶν’ ἐτοιμα! Θὰ τὸ σπῆσουμε, πατέρα, γιὰ τὴν πατρίδα ὄλα θὰ τὰ ρίξουμε στὴ θάλασσα... Ἄς πᾶνε καὶ κορίτσια καὶ προικιά τους κι’ ὄλο τὸ σὲς σῦρριζα — γιὰ τὴν πατρίδα!
Χοντὰ δάκρυα κυλοῦν ἀλλάκια ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σκαμμένα μάγουλα τοῦ γέρου. Μὴν τὴν ἢ ὄψη του χαμογελαῖ ἔχει ἀξαφνα γαληνέψει. Κοιτάζει τοὺς ἀνθρώπους ποὺ σκυφοῦ δουλῶουν καὶ κάνουν πὼς δὲν ἀκούν. Σκουντᾷ ἕναν με τὸ πόδι χαμογελαστά:

Η ΜΙΚΡΗ ΑΓΝΩΣΤΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό L. DE KERANTY

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
IB'

“Όπου τό μυστήριο αποκαλύπτεται
Γονατισμένη ανάμεσα στ' ασάλευτα
κορμιά του πατέρα της και του Φαζιδίλ,
ή Ίουλιανή πέρασε σκληρές στιγμές ά-
γωνίας.

Της είχε κάμει μεγάλη έντύπωση ή
παραγγελία της Θυμιούλας: «Νά μήν
τους αφήσετε καθόλου, έξ αιτίας της
Γκώτ», και δέν τολμούσε νά βγῆ από
τήν καλύδα.

“Άλλωστε, ή Θυμιούλα τήν είχε δια-
βεβαιώσει πως με τή βοήθεια του Φι-
λιππου θά μπορούσε νά τήν αντικατα-
στήσει στο φάρο. Η Ίουλιανή γνώριζε
βέβαια τό θάρρος και τήν επιδειξιότητα
της μικρής “Αγνωστης, ωστόσο φοβόταν
μήπως τό παιδί δέ σταθεί στο ύψος της
άποστολής του. “Εξάλλου, άν και εκείνη
είχε υπερασπιστεί τόν έαυτό της, μιά
ύποψία δάγκανε κάποτε τήν καρδιά της.

— “Ισως, συλλογιζόταν, όλα αυτά δέν
είναι παρά μιά έλεεινή κωμωδία, όπου
ή Θυμιούλα παίζει τό ρόλο της προσπα-
θώντας νά απομακρύνη από τό φάρο
τόσο έμένα εσά και τόν πατέρα μου...

“Άλλ' έδιωξε απ' τήν αρχή αυτή τήν
ιδέα, γιατί θυμήθηκε χιλίες περιστάσεις
πού ή Θυμιούλα είχε δώσει δείγματα
για τήν εύθύτητα και τή σοβαρότητά
της. “Όστόσο οι ένοχλητικές σκέψεις δέν
άργησαν νά ξαναγυρίσουν.

“Υστερ' από μιά φριχτή άδημονία,
είδε νά ανάβουν, ό ένας ύστερ' από τόν
άλλο, δλοι οι βράχοι της άκτής. Μονάχα
ένάς έμενε σβυστός.

Χωρίς νά συλλογιστή τίποτ' άλλο πα-
ρά τήν επαγγελματική της ύποχρέωση,
ή νέα κόρη άπόθεσε έν' ατέλειωτο φιλή

στο μέτωπο του πατέρα της, και κίνησε
νά βγῆ. “Άλλά τή στιγμή πού θά δρα-
σκελίζε τό κατώφλι, μιά κραυγή χαράς
ξέφυγε απ' τά στήθη της.

“Έκει πάνω, στήν άπόκριμη άκτή,
μιά λάμψη αντίφεξε μέσ' στο σκοτάδι. Η
Θυμιούλα είχε κρατήσει τήν ύπόσχεσή
της. “Ο φάρος έλαμπε σέ όλη του τή δόξα!

“Ένω ή Ίουλιανή βασανιζόταν από
τις άνησυχίες και τούς φόβους της, ό κ.
Σαρσέν απ' τήν άλλη μεριά είχε παρα-
δοθεί κι' αυτός σέ σοβαρές σκέψεις.

Βλέποντας τήν καταγίδια νά διπλα-
σιάζη τήν έντασή της και νά απειλή νά
μεταβληθῆ, κατά τή νύχτα, σέ άληθινό
κυκλώνα, άρχισε νά μετανοιώνει για τήν
άδεια πύχε δώσει στον άνεψιό του.

Φοβόταν μήπως τό θέαμα μιάς θαλασ-
σοκαραχῆς σ' άνοιχτά νερά πείραζε πολύ
τά νεύρα του παιδιού. Γι' αυτό άποφά-
σισε, στο τέλος του δείπνου, νά πάη στού
φαροφύλακα και νά ξαναγυρίση τό Φι-
λιππο στήν κατοικία του, άν τό έκρινε
άναγκαίο.

Βέβαιε γρήγορα, προσπαθώντας νά
σκεπάση με τήν κουκούλα τ' αυτιά του
για νά μήν τόν ξεκουράνη ό δαιμονισμέ-
νος πάταγος πού σηκώνόταν τριγύρω
του. Τό φως του φάρου τόν τραβούσε
και τόν οδηγούσε.

“Από καιρό σέ καιρό παραξενούταν
για τίς άλλόκοτες ιδιοτροπίες του φανα-
ριού. Οι διαδοχές της σκιές και του φω-
τός δέν είχαν τή συνηθισμένη τους κα-
νονικότητα.

— Μήπως χώθησαν εκεί μέσα τά φαν-
τάσματα όπως πίστευε ή Σολάν; σκέ-
φτηκε γελώντας.

Η εύθυμία του όμως σβύστηκε, όταν
χτύπησε τήν πόρτα του σπιτιού του φαρο-
φύλακα και δέν έλαβε καμμιά άπόκριση.

— Πού στο διάβολο έχουν τρυπώσει;
Χτύπησε ξανά με τά πόδια και τά χέ-
ρια, φώναξε, ξελαρυγίστηκε, κούνησε
δυνατά τό λουκέτο και προσάθησε νά
κοιτάξη μέσ' απ' τό παράθυρο. Βαθειά
σιωπή βασιλευσε μέσα στο σπιτάκι.

Πολύ άνήσυχος απ' αυτό, έτρεξε στο
φάρο κι' έξακολούθησε τά χτυπήματά
του, μα τή φορά αυτή με περισσότερη
έπιτυχία. “Ένα μεγάλο ξεφωνητό χαράς
κι' άνακούφισης άποκριθήκε στήν πρόσ-
κλήσή του:

— “Θεϊ μου! Θεϊ μου!...
“Επακολούθησε ένα τρελλό τρέξιμο
στη στενή σκάλα και από τή μισανοι-
γμένη πόρτα, φάνηκαν τά μισοχαρού-
μενα, μισανήσυχά πρόσωπα του Πέτρου
και της Φραγκίσκας.

— Πού είναι ό πατέρας σας; ρώτησε
ζωηρά ό κ. Σαρσέν.

— Στην καλύδα των τελωνοφυλάκων,

του άποκριθήκε άμέσως ή Φραγκίσκα.
Και ό Πέτρος πρόσθεσε, σά νάθελε
νά εξηγήση καλύτερα:

— Κομμάται!
“Ο κ. Σαρσέν κοίταξε τά παιδιά με
κατάκληξη:

— Κομμάται;...
— Ναι. “Η Γκώτ του έρριξε κάτι στο
κρασί. “Η Ίουλιανή είναι κοντά του...

— Με ποιόν άλλον είσαι αυτός;
— Με τή Θυμιούλα και τό Φίλιππο.

— Θα τρελλαθώ, σκέφτηκε ό πατέ-
ρας της Σολάν.

“Ακολουθώντας τά παιδιά, άνέβηκε
τρέχοντας τά σκαλοπάτια. Στο άπάνω πά-
τωμα τόν περίμενε ένα θέαμα μοναδικό.

Τό φανάρι έφεγγε με όλη του τή λάμ-
ψη και, με τό μέτωπο μουσκεμένο απ' τόν
ιδρώτα, λαχανιασμένοι, με πιασμένη
τήν ανάσα, ή Θυμιού-
λα κι' ό Φίλιππος, με
τά χέρια τους κατα-
ματωμένα, τό έβαζαν
σέ κίνηση.

Νά τί είχε συμβεί.
“Ο Φίλιππος είχε
θυμηθεί τίς ύποδείξεις
του Μουριέ για τό ά-
ναμμά του φάρου, άλ-
λά με όλες τίς προ-
σπάθειές του τό στή-
θηκό αδύνατο νά βρή
τό μηχανισμό για νά
δώση στο φάρο τή
συνηθισμένη κίνησή
του. Κι' αυτή ή άπο-
τυχία θά τόν αποθάρ-
ρυνε, τέλεια, άν δέν εί-
χε κοντά του τή Θυ-
μιούλα.

“Η γενναία κοπέλλα
ήταν από κείνες πού
δέν ύποχωρούν μπρός σέ καμμιά δυ-
σκολία. “Αφού σκέφτηκε κάμποσες στιγ-
μές, διάτρεξε τή Φραγκίσκα ν' άποθέση
τήν κούκλα της άπάνω σ' ένα σωρό ρο-
χα, όπου συνέχισε τόν ύπνο της, νανουρι-
σμένη από τή θύελλα, σάν άληθινή κό-
ρη θαλασσινών. “Έπειτα προσάκλεσε τό
Φίλιππο και τόν Πέτρο:

— “Αφού τό φανάρι δέ γυρίζει μονα-
χό του, φώναξε, θά τό κάνουμε μεϊς νά
γυρίσῃ...

“Εκείνα δέν της ζήτησαν εξηγήσεις
και, πειθήνια, πήραν τή θέση πού τούς
έδειξε.

— “Ένα... δυό... τρία... μέτρησε
ή Θυμιούλα.

“Ο Πέτρος κι' ή Φραγκίσκα είχαν
βοηθήσει συχνά τόν πατέρα τους στή
βάρκα του. “Ο ζωόγνος άέρας της ά-
κρογαλιάς τούς είχε δυναμώσει άρκετά
τά μέλη, και αυτή τή δύναμη τήν είχε
τώρα στή διάθεσή της ή Μικρή “Αγνω-
στη. “Όσο για τό Φίλιππο, άνάλογα με

τήν ηλικία του ήταν κι' αυτός ρωμαλέος.
“Η βαρεία μηχανή στήν αρχή έφερε
άντίσταση. “Έπειτα όμως άρχισε σιγά-
σιγά νά ύποχωρή, όμοια με τά πελώρια
ζώα πού τά κυβερνά μιά άνώτερη θέληση.

Μιά δλόκληρη ώρα, τά τέσσερα θαρ-
ραλέα παιδιά έμειναν στή θέση τους, ά-
ναίσθητα στον άέρα πού σβύριαζε δλό-
γυρά τους και στήν όπύκωφη βροντή
του κεραυνού, πού ή μεγάλη του φωνή
άνακατευόταν με τό μούγκρισμα των κυ-
μάτων.

Δέν είχαν παρά μόνο μιά σκέψη στο
μυαλό τους: μέσα στα εύπλαστα χέρια
τους κρατούσαν τήν τύχη όλων των κα-
ραθιών πού, τή φοβερή εκείνη νύχτα,
θά περνούσαν από ένα στενό σπαρμένο
με άφροές και σκοπέλους.

είδε νά φανερόνουνται κάτι σκιές μέσ'
στήν όμίχλη.

— Ποιοί είναι κεί; φώναξε ό πυρ-
γοδεσπότης.

— Πώς, είστε σεις, κύριε Σαρσέν;
άκούστηκε μιά φωνή πού τήν αναγνώ-
ρισε, ήταν ένός απ' τούς τελωνοφύλα-
κες πού όηρητοόσαν από τίς διατα-
γές του Φαζιδίλ. Μήπως έτυχε νά συ-
ναντήσετε πουθενά τόν προϊστάμενό μας;
Τόν ζητούμε και δέν τόν βρίσκουμε...

Πριν ό πατέρας της Σολάν λάβει
καιρό ν' άποκριθῆ, παρουσιάστηκε στήν
πόρτα της καλύδας ή Ίουλιανή.

— “Εδώ είναι ό Φαζιδίλ, είπε, μαζί
με τόν πατέρα μου...

— Πληγωμένος;
— “Όχι.

“Η νέα κόρη κοίταξε τόν κ. Σαρ-
σέν με άνησυχία, ρωτώντας τόν έαυτό
της άν έπρεπε νά γνωστοποιήση τά
παράξενα περιστατικά της βραδυάς.

“Εκείνος της έσφιξε τό χέρι.

— “Ερωτά πάντα, της είπε με χα-
μηλωμένη φωνή. “Ερχομαι από τό φάρο
όπου σάς περιμένουν. “Ο πατέρας θά
πρέπει ν' ανάβῃ κάθε τόσο κερι στή
Θυμιούλα, για τό μεγάλο καλό πού του-
κανε. “Αφήνω όμως στα παιδιά νά σού
διηγηθούν τά κατορθώματά της, δέ σού
τά λέω έγώ. Μπορείς νάσαι ήσυχη για
τήν τύχη του Φαζιδίλ και του Μουριέ.
Οι δυό γενναίοι αυτοί άντρες δέ θά πά-
βουν τίποτα.

(“Ακολουθεί)

Κ Α Μ Π Ι Α Ν Α ...

Καμπάνα, άπόψε τί γλυκά
π' άκούστη; ή φωνή σου!
“Εροσκαλοδωδες μουσικά,
ψηλά απ' τό βουνό,
Νά πάδουν τόν άνήφορο
οι άπλοιοί μασοί σου
Και νάρθαινε, σάν κι' άλλοτε,
για τόν έσπερινό.

“Αχ, κείνοι στέφανο άφανοί
στο πάνθω άχρογιάλι,
Πού ή τριωνμία έβραζε
σοφούς-σοφούς τά φύκια,
Κι' άγνάντευαν τό πέλαγος
με άγονία μεγάλη
Για όσα χτές, από βραδύς,
άλλάγεψαν καίμα.

Καμπάνα, τι άν δέ βρέθηκε
κανεϊ πιστός νά ορθῆ
Και' απ' τής εκκλησιούλας σου
τόν ξεψιτισμένο θόλο;
“Θεοτότερα δειθήκαν
τ' άνήλικα εκεί,
Κι' όσες κοπέλλες κοίταξαν,
χλωμές, πέσ' απ' τό μύλο...

Και καθώς έσμιγε άγριας
ό βόγγος των στοιχειών
Με τί γλυκειά σου τή φωνή,
καμπάνα, από πέρα,
Μιά έβλεπαν μέσ' στους άφροές
συνερίμμα καρσινών
Και μιά μαντήλια, χαρπά
νά σσειούνται στον άέρα...

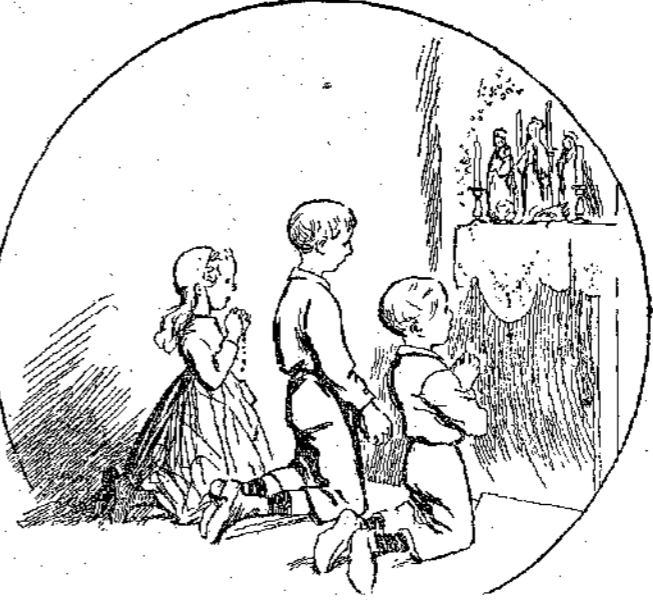
ΚΑΛΙΟΠΗ Σ. ΚΟΡΣΟΠΑΤΗ

«Θά σάς τά πώ όλα.» (Σελ. 522, στ. γ')

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

«Γονάτισαν κι' οι τρεις μπροστά στο μικρό εικονοστάσι...» (Σελ. 522, στ. β')

ΑΘΗΝΑ-Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΑΡΙΣΤΟΝ ΥΔΩΡ

Αγαπητοί μου,

ΛΟΙΠΟΝ τὸ θαῦμα ἔγινε. Οἱ Ἀθηναῖοι ἔχουμε νερό! Στὰ σπίτια οἱ βρύσες τρέχουν ἀδιάκοπα, νύχτα μέρα. Τὰ ντεπόζιτα καταργήθηκαν. Ὅταν θέλουμε νερό, δὲν ἔχουμε παρά ν' ἀνοίξουμε τὴν κάνουλα καὶ νὰ πάρουμε φρέσκο, δροσερό, θαυμασίο κι' ἀνεξάντλητο. Ἀκόμα καλὰ καλὰ δὲν τὸ πιστεύω. Τότε ποῦ ἔγιναν τὰ ἐγκαινία τῆς καινούργιας ὕδρευσης—πρὸ καιροῦ—καὶ ξεχούθησαν στὸ Ζάππειο οἱ φωτεινοί, οἱ πολύχρωμοι ἐκείνοι πίδακες καὶ καταρράχτες, εἶπα πὼς ἦταν φέμμα, ὀπτική ἀπάτη. Ποῦ βρέθηκε στὴν Ἀθήνα τόσο νερό; Θὰ μάξωμαι ὅσο εἶχαν γιὰ τὴ γιορτὴ. Δὲ βραϊεῖσαι ποῦ θάρρησέ ποτέ, μετ' ὅση ἀφθονία, καὶ στὰ σπίτια μας!

Ἐ, δὲν εἶχα ἀδικῶ νὰ μὴν πιστεύω τὸ θαῦμα, ὅπως δὲν εἶχαν κι' ὄλοι οἱ παλιοὶ Ἀθηναῖοι ποῦ δὲν τὸ πίστευαν. Γιατί εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῆτε σεις οἱ ἐγὼ τί τραβήξαμε στὴ ζωὴ μας μετ' ὅση αἰώνια λειψυδρία! Τὸ νερὸ μᾶς τῶς διναν μετ' ὅση σταγονόμετρα, κυριολεκτικὰ, Δυὸ, τρεῖς, τέσσερις ἡμέρες ἔκαινε νὰ στάξῃ ἢ βροῦσῃ. Κάποτε κι' ἔδδομάδα δλάκρη. Τὸ ντεπόζιτο ἀδειο, τὰ κιοῦπια ἀδειο, οἱ τένεκέδες, τὰ κανάτια, ὄλα. Τὶ ἀπελπίσαι! Νὰ μὴν ἔχουμε νερὸ, ἔχι γιὰ πλύσι, γιὰ λουτρό, γιὰ σφουγγάρισμα, μὰ ὅχι γιὰ πίνσιμο. Διακονεῖσθε ἀπ' τὴ γειτονία, ἀγοράζετε ἀπὸ τὸ δρόμο στάμνες. Καὶ μήπως βρῆσκαμε πάντα; Ὁ γείτονας μᾶς ἔλεγε: «Ὅτε σὲ μᾶς ἤρθε νερό». Κι' ἡ ζήτησις ἦταν τόση, ὥστε ὁ νερούλας τοῦ Μαρουσιῶ, ἔταν ἔφτανε στὴ γειτονία μας, δὲν εἶχε πιά παρά στάμνες ἀδειες. Εἶχαμε ἀληθινὸ πανηγύρι, ἔταν εὐδοκῶσε ἐπιτέλους ὁ νεροκράτης τῆς Δημοκρατίας ν' ἀφήσῃ καὶ σ' ἐμᾶς λίγο νεράκι, ὥστε νὰ γεμίσι τὸ ντεπόζιτο... ὅς τὴ μέση. «Ἄριστον μὲν ὕδωρ!» φωνάζαμε ὅπως ὁ Πίνδαρος.

Αὐτὰ εἶχαμε τότε, χειμῶνα καλοκαίρι. Μερικὲς χρονιές, ποῦ τύχαινε νὰ βρέξῃ ἢ νὰ χιονίσι πολύ, κουτσοπενούσαμε. Μὰ τίς χρονιές τῆς ἀνεμβρίας τὸ κακὸ ἔφτανε στὸ ἀπροχώρητο. Κατάντουσε τότε νὰ πίνουμε πηγαδιὰ βρωμὸ νερὸ σὰν τοὺς στρατιώτες στὸν πόλεμο. Καὶ μᾶς θέρριζαν ὄλες οἱ ἀρρώστεις τοῦ κόσμου, ἀπ' τὰ μικρόδια ποῦ εἶχε, ἀκόμα καὶ τὸ νερὸ τῆς Δεξαμενῆς. Ἄφινω ποῦ μᾶς ἔπνιγε τὸ καλοκαίρι ἢ σκόνη, γιατί δὲν πείσσευε—φυσικὰ—νερὸ γιὰ τὸ κατάρθεμα τῶν δρόμων ποῦ δὲν εἶχαν ἀπόδομα ἀσφαλτοστρωθεῖ. Ἄμὲ ἢ βρόμα κι' ἢ δυσωδία; Ἐπρεπε νὰ πιάσι κανεὶς τὴ μύτη του γιὰ νὰ περάσῃ ἀπὸ

τὴν Ἀγορὰ ἢ ἀπ' τὸ ἀνοικτὸ στόμιον ὁποιουδήποτε ὀπνόμου. Κι' οἱ ἄνθρωποι ἀπλοῦτοι, κι' οἱ κῆποι ξεροί, καὶ τὰ πάρκα κίτρινα, καὶ τὰ δέντρα τῶν δρόμων καχεκτικὰ—ξεραῖλα παντοῦ καὶ κακομοιριά μεγάλη. Μόνον ὁ βασιλικὸς τότε κῆπος ποτιζόταν καλὰ, καὶ λιγάκι τὸ Ζάππειο. Ὅλες οἱ ἄλλες πρασινάδες, μέσα στὴν ἀνυδρὴ πόλη, μαραινόνταν καὶ ξεθώριαζαν ἔλεεινά.

Ἡ κατάστασις καλύτερεψε σημαντικὰ ἀπὸ τότε ποῦ διοχετεύθηκε ὡς τὴν Ἀθήνα τὸ θαλάσσιον νερὸ, καὶ ποῦ ἔλαβαν συγχρόνως κάποια μέτρα ν' ἀδείξῃσι τὸ νερὸ τῆς Δεξαμενῆς καὶ ν' ἀπολυμαίνεσαι. Γιὰ τὸ κατάρθεμα, γιὰ τὸ πλύσιμο τῶν δρόμων, τῆς Ἀγορᾶς, τῶν ὀπνόμων, χρησιμοποιοῦσαν τὸ θαλάσσιον νερὸ. Ἐτσι: περισσεύε ἀπὸ τὸ ἄλλο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, τὰ ζωντανὰ καὶ τὰ φυτὰ. Στὰ σπίτια ἐρχόταν συγχρόνως κι' ἡ βρύση ἔτρεχε περισσότερο ὕδωρ. Κι' ἐπειδὴ ἡ ζήτησις δὲν ἦταν πιά τόσο μεγάλη, ἔβρισκα κανεὶς εὐκολὰ ν' ἀγοράξῃ μιά στάμνα νερὸ τοῦ Μαρουσιῶ γιὰ νὰ πίνῃ, ἀν δὲν μπορούσε νὰ υποφέρῃ τὴ μυρωδιά τοῦ ἀπολυμαντικοῦ ποῦ ἐρριχναν στὸ νερὸ τῆς Δεξαμενῆς.

Κι' ἡ κάποια αὐτὴ καλύτερεψις ἦταν ὁ πρόδρομος τῆς μεγάλης, τῆς τελειωτικῆς. Γιατί κατασκευάζεταν συγχρόνως ἡ λίμνη στὸ Μαραθῶνα, καὶ γινόνταν τὰ τεράστια ἔργα τῆς διαχέτευσης τῶν νερῶν τῆς καὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν. Χρόνια περιμέναμε νὰ τελειώσουν. Καὶ νὰ, τώρα τελειώσαν. Τὸ θαῦμα ἔγινε. Ἀπὸ τὴ λίμνη τοῦ Μαραθῶνα τὸ νερὸ ἐρχεται ὡς ἐδῶ, ἀφοῦ περνᾷ δὲν ξέρω ἀπὸ πόσα τεχνητὰ διυλιστήρια. Κι' ἐρχεται καθαρὸ σὰν τῆς πηγῆς. Τόσο, ποῦ κανένα ἀπολυμαντικὸ δὲν τοῦ ρίχνουν πιά. Κι' εἶναι ἄσμο, ἐλαφρὸ, καλόπιστο, ἀβλαβὸ. Ὅς τώρα, ἔπινα μόνο νερὸ τοῦ Μαρουσιῶ. Ἀφῶτον ἤρθε τὸ νερὸ τῆς λίμνης, ἀφήσα τὸ νερούλα μετ' ὅσες στάμνες του. Κι' ὑποθέτω πὼς τὸ ἴδιο ἔκαμαν οἱ περισσότεροὶ Ἀθηναῖοι, κι' οἱ νερούλαδες θάχουν τώρα κενάτια...

Τὸ νερὸ τοῦ Μαραθῶνα εἶναι τόσο ἀφθονο, ὥστε ἀρκεῖ γιὰ τίς ἀνάγκες μιᾶς πόλης μ' ἓνα ἑκατομμύριον κατοίκους. Ὅσοις ἔχουν δηλαδὴ ἢ Ἀθήνα, ὁ Πειραιᾶς καὶ τὰ περίχωρα. Κι' ἡ λίμνη εἶναι τόσο γεμάτη, ὥστε καὶ τρεῖς χρόνια νὰ μὴ βρέξῃ καθόλου, δὲν θ' ἀδειάσῃ. Μὰ εἶναι δυνατό νὰ μὴ βρέξῃ τρεῖς χρόνια: Πάντα λοιποὶν θὰ εἶναι γεμάτη. Κι' οἱ πολὺπαθοὶ Ἀθηναῖοι δὲν ἔχουμε πιά φόβον νὰ ὑποφέρουμε ἀπὸ νερὸ. Οἱ παλιὲς ἐκεῖνες λειψυδρίες ἀνήκουν πιά στὴν ἱστορία κι' ἀποτελοῦνε φρικτὲς ἀναμνήσεις τῶν γέρον. Ἐχομε πιά ὅσο νερὸ θέλουμε. Καὶ μπορούμε νὰ μασιτε ἴσυχον πὼς δὲν θὰ τὸ στερηθοῦμε ποτέ. Νὰ μὴ μεγάλη ἀληθινὰ εὐτυχία. Σὲ λίγον καιρὸ, ἢ Ἀθήνα θὰ μεταμορφω-

θῃ. Ἀπὸ ξερὴ καὶ βρώμικη πόλη ποῦ ἦταν, θὰ γίνῃ μιά πόλη καθαρή, γεμάτη πρασινάδες. Κι' οἱ Ἀθηναῖοι, σιγά-σιγά θὰ συνηθίσουν νὰ πλένουνται γενναῖα—ἔχι ψευτοπλύσιματα ὅπως πρῶτα ποῦ δὲν εἶχαν οὔτε νερὸ νὰ πιοῦν—καὶ νὰχουν καθαρὸ σῶμα μέσα σὲ καθαρὰ ροῦχα, σὰν ἄνθρωποι πολιτισμένοι. Γιατί ἢ πάστρα εἶναι ἔν' ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα δείγματα πολιτισμοῦ—μισὴ ἀρχοντιά—τὴ λέει κι' ὁ λαὸς—κι' οἱ ἄγγλοι λένε πὼς τὸ μέτρο τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι τὸ σαποῦνι: ὅσο περισσότερο σαποῦνι ξοδεύει μιά χώρα, τόσο πιδ πολιτισμένη εἶναι. Καὶ γιὰ νὰ ξοδεύῃ σαποῦνι, φυσικὰ θὰ ξοδεύῃ καὶ νερὸ.

Σὲς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΑΥΓΙΝΟ...

Φῶς ποῦ γλυστερᾷ ἀθόρυβον μέσα στὴν κάμαρά μου, Φῶς αὐγινὸ, φῶς ἀπαλὸ κι' ἀγχορῶδινο φῶς, Στάζει γλυκὰ καὶ σιγαλὰ πάνω στὰ βλέφαρά μου Καὶ νοιώθω εὐθὺς νὰ χάνεται τοῦ χάρου ὁ ἀδερφός.

Δὲν ξέρω, ὄλα φαίνονται ὠραία ὀλόγυρα μου Ντυμένα μετ' ἑμπεριεχομένου παρῶθεν, καθὼς Ἐσχόνεται τὸ βλέμμα μου Στάπλὰ τὰ πράγματά μου, Κι' ἀγγίξω τὴν ψυχούλα μου κάποιος παλμός κρυφός.

Κι' ἀνοίγω τὸ παράθυρον νὰ σὲ θαυμάσω, Ἀγγή! Ροδοκεκλῶσθα κι' ἀφθαστὴ σὲ ὁμορφιά καὶ χάρι, Πῶς τὴ θωρὸν νὰ πλάνωνται σ' ὄλακρον τὴ γῆ!...

Κι' ἐνόησας τὰ χέρια μου, βαθὰ ἀπὸ τὴν ψυχὴ, Ἐνὼ μιά λάμψη ζωτικὰ τὰ μάτια μου ἔχουν λάρα, Πρὸς τὸ θεὸ τὸ χεῖλι μου ὑψώνουν προσευχή!...

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΚΑ

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Πάρτε τὸν ἀριθμὸ τοῦ σπιτιοῦ σας—διπλασιάστε τὸν—προσθέστε 5—πολλαπλασιάστε ἐπὶ 50—προσθέστε τὴν ἡλικία σας—προσθέστε ἀκόμα 365—ἀφαιρέστε 615. Θὰ βρῆτε ἓναν ἀριθμὸ, ποῦ τὰ πρῶτα του ψηφία θὰ εἶναι ὁ ἀριθμὸς τοῦ σπιτιοῦ σας, καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἢ ἡλικία σας.

Παράδειγμα. Ὁ ἀριθμὸς τοῦ σπιτιοῦ σας εἶναι 12 καὶ ἡ ἡλικία σας 14 λοιπόν: 12×2=24+5=29×50=1450+14=1464+365=1829-615=1214. Δηλαδὴ 12 καὶ 14. Δὲν εἶναι περίεργον;

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ) ΕΥΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Σ. Σ. Σ.

Σελίδα μου, Σελίδα μου, πόσο με συγκινεῖ Καὶ μία μὴν σου γραμμὴ καὶ μία μὴν σου ἄκρη! Μέσα μου βροῖται ἀντίλαλο ἢ κάθε σου φωνή, Κι' ὁ... πόνος σου τὰ μάτια μου θολώνει μ' ἓνα δάκρυ!

Πῶς νὰ μὴν κλάψω, ποῦ ὄλοι τοὺς ἀρξίσαν τὸ κλάμμα, Γιατ' ὄρφανον, γιὰ τὴ γαλιά, γιὰ τὸν παπποῦ τὸ σῶν, Κι' ἀπὸ τὴν πρώτη σου γραμμὴ, ὅς τὸ στερεὸν σου γράμμα, Σελίδα μου, κατάντησες Σελίδα-Μοιρολόι!

Τὰ θέματά μου ἐξάντλησα, δὲν μένει πιά οὔτε ἓνα: Σκυλιὰ, γαϊδάροισ, γάτες μου, πᾶχω ὄλα πᾶ κάραμένα, Κι' ἡ Μοῦσα μ' ἐγκατέλειπε!... εἰ νὰ μοιρολογήσω;

Μοῦσα μου, φάνηκες κακὰ, δὲν ἔπρεπε νὰ πᾶω! Ἄφου τριγύρω μου ὄλοι κλαῖν, πρέπει κι' ἐγὼ νὰ κλάψω! —Τὶ λένε, ὄλα νὰ τελειώσαν; Μπορὼ νὰ ἔμωραχίσω!

Ὅδωρίον Τόξο

ΣΙΓΑ, ΜΗ ΝΟΙΩΣΗ Η ΜΑΜΜΑ

Πραξις Α'

(Ἡ σκηνὴ στὸ δοματικὸν μου, τάπομοσῆμερον. Γραφεῖον, ντυβάνι, ἐταξέρες, γάρντι-ρόμπ κ.τ.λ. Πάνω στὸ γραφεῖον βασιλεύει ἀκαταστασία ἀνεύκτη μελάνες, κρηγιόνια, σκέτα καὶ χρωματιστά, μοιάζουν μετ' ἑλποτάκτες. Ἡ ὑποφαινόμενη, σκυμμένη στὰ χροῖα τῆς, ὄλο καὶ μουτζουρώνη, προσπαθοῦσας νὰ φτιάξῃ κανένα σκίτσον τῆς ἀνθρωπιᾶς. Ἀνοίγει ἡ πόρτα τοῦ βάρους καὶ παρουσιάζεται τὸ κερφάλι τοῦ ἀδελφοῦ τῆς—κατέγραφο καὶ σκαλιφούτης πρώτης). —Ψιτ, ψιτ!...

Γότα δὲν ὀπάχει στὸ σπίτι ὅστε ἀναγκαστικὰ ὑποκρίνομαι τὸ ὄλο τῆς. —Τὶ θεές;... νάρι! —Ἀνακαλύπτει σπουδαίου... ὀπρωκτοῦ εἰς τὰ ἔγκατα... τοῦ μοουφέ. —Μὲ τὰ σωστά σου; —Μὰ τὰ... ροδάκινα! —Ροδάκινασα;...

Πραξις Β'

(Στὴν τραπεζαρία. Ὁ μοουφές μένει ἐρμητικὰ κλεισμένος, ἀφοῦ τὰ κλειδιὰ βροῖσκονται στὸ δοματικὸν τῆς μαμμᾶς, ποῦ κοιμάται μακάρια. Μπαρὸς σ' αὐτὸν στέκονται ἡ Ψιτ καὶ ὁ Νιάρι ἀναποφάσιστα... Μὰ εἶναι τόσο ὁ περιούσιος... —Νιάρι, μιά ἰδέα. (Ὁ Νιάρι καταλαβαίνει πολὺ εὐκολὰ... Κλείνει τὴ μισάνοικτη πόρτα καὶ γυρνᾷ... Μὲ χίλιες προφυλάξεις βγαίνει τὸ ἓνα

σοφτάρι τοῦ μοουφέ καὶ ὑπὸ τὰ λαίμαργα ὄματα ἐμφανίζονται ροδάκινα ἀνώτερα πάσης περιγραφῆς! Καὶ τᾶρα... τὸ φάρμακον στὸ μοουφέ: Ρίχνεται ἡ ὀρμιά μετ' ὅλες τὴν ἀγλίστρια καὶ ἀνεβαίνει δυὸ ὀλοπόφωρα ροδάκινα... Στὸ δευτερόλεπτον ἔχουν καταβροχθισθεῖ. Τὰ χεῖλη, τὸ πηγούνι, τὰ χέρια τοῦ Νιάρι ἔχουν περᾶσει ἀπὸ τὸ ἰστοκίτον τῆς καλλονῆς, ἀποκτώντας τὸ ὄλο χροῖμα τοῦ χυμοῦ... Ὑστερα ἀπὸ τὴν καταβροχθισθίαν τοῦ πρώτου, ἡ λαίμαργία κορυφώνεται. Συμφωνοῦμε νὰ φᾶμε ἔν' ἀκόμη... ἀπὸ μὸς. Ἀλλὰ μὴ ἀδέξια κίνησις τῆς Ψιτ ἀναποδογυρίζῃ ἐνα βῆσθ μαριελάδα, ποῦ κατακυλᾷ παρῶσοντας μαζί του μετ' ὀλοκράτικὸν θόρυβον ἓνα μπουκάλι λικέρι. Συγχρόνως ὁ Νιάρι, ποῦ ἀντελήφθηκε ἓναν πανώριον λεκέ στὴ φρεσιὰ τοῦ κι' ἀναλογιζέται μετ' ὀλομὸ τὴ σκηνή... τῆς κρίσεως, μῆγει τὰ κλάματα. Κι' ἐλάτε στὴ θέσις μου: κλάμμα ἀπὸ τὴ μιά, ἀναποδογυρίζεσθε, τὸ σοφτάρι στὴν ἄλλη ἄκρη, μὲ χέρια ποῦ ἀφῆσαν ἄποτυπώματα σ' ὄλο πιάσουν... Ἄλλὰ ὁ Νιάρι αἰσθάνεται τὴν κρισιμότητα τῆς στιγμῆς. Καὶ σταματώντας τὸ σκούξιμό, ψιθυρίζει μετ' ἄφραστη κομικότητα: —Σιγά, μὴ νοιώσῃ ἡ μαμμά! Ἀουλοῦδι τῆς Χαράς

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Μιά φασαρία ἀσυνείδηστη, ἓνα πᾶνε κι' ἓλα συνοδευόμενον ἀπὸ φωνές σ' ὄλους τοὺς τόνους τῆς κλίμακας, μ' ἔκαναν νὰ ξεπεταχθῶ ἀπ' τὸ κρεβάτι καὶ νὰ τρέξω στὸ ἰσόγειον ἀπ' ὄπου ἐρχόταν αὐτὸς ὁ θόρυβος. Στὴ μεγάλη σάλλα ἦταν ὄλοι μαζεμένοι:—ἀδελφία, ξεδέλφια, φίλοι τοῦ τέγγυς, γνωστοὶ—καὶ σὰν τὸ σπῆσι μας, νὰ μεταβλήθῃ ὡς διὰ μαγείας σὲ μετεωρολογικὸ κέντρο ἢ ἀστεροσκοπεῖον, ὄλων τὰ βλέμματα ἦσαν στραμμένα σ' ἓνα συννεφιασμένο, μολυβένιον οὐρανὸν, καὶ μετ' ὀλοσκοπία καὶ κιάλια τοῦ θεάτρον προσπαθοῦσαν ν' ἀνακαλύψουν τὴ μικροτερὴ ἀκτίνον τοῦ ἡλιοῦ. Ἄλλ' αὐτὸς, καλοσκεπασμένος ἀπὸ τὰ σύννεφα, δὲν ἐνοούσε νὰ βγάλῃ οὔτε τόσο δὴ τὴ μινύσια του (ἀν ὑποθέσομαι ποῦ χεὶ μὴ μύτη αὐτὸς ποῦναι ὄλος ἐκδαμφοτικὸς ἀκτίνος ποῦ σοῦ στραβώνουν τὰ μάτια!). Ὁ κατὰμαυρος οὐρανὸς μᾶς ἀπαιλοῦσε ἀπὸ πτιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ μᾶς μετατρέψῃ, μετ' ὄλους καταρράκτες του, σὲ νεώτερον Νῆες, χωρὶς μάλιστα τὴ σωστικὴ κιβωτὸ.

Τέλος, ἀφοῦ δὲν ἔβρεχε, ξεκινήσαμε γιὰ τὴν ἐκδρομὴ. Ἡ Βασίσα, περῆσαν γιὰ τὰ καινούργια τῆς σκερῆνια,—πὼς τὰ κατάφερα νὰ ἰσοροκηθῆ μ' ἐκεῖνα τὰ ὑπερῆψηλα ἔξυλινα τα-

κούνια, μυστήριον!—μᾶς ἔδειχνε τὸ δρόμο, ἐνθ' ἢ ἔδωκε, μισουλώντας καὶ κρατώντας, ἓνα χρυσοῦ χαρτὶ ποῦδεῖνε τὸ περιεχόμενο τῆς τέλει τῆς δὲλταῖνε τὴν πομπὴ Περσποπόσας γελαστοὶ καὶ χαρούμενοι, μιλώντας γιὰ διάφορα πράγματα. Ὁ Σάμης, νοιτητής τῆς νομικῆς στῆ Σοροβόννη, γιὰ νὰ μᾶς ἐκλήξῃ μετ' ἑτ' νομομάθειά του, ἄρχισε ἔναν ἀτέλειαν λόγον γιὰ τὸ ρωμαϊκὸ δίκαιο, ἀπ' ὄπου δὲν καταλάβαινα καὶ πολλὰ πράγματα. Ἡ Κλειώ μιλῶσε γιὰ μουσικὴ, ἀνακατώνοντας ἐπεισόδια καὶ ἀντυποῖσεις ἀπὸ τὸ ταξίδι τῆς στὸ Παρίσι, ἐνθ' ὁ Πένος ἐξηγοῦσε τὸν χειρισμὸν μιᾶς μηχανῆς στὸν Μίλην, ποῦ τὸν ἄκουγε μετ' ἀνοικτὸ στόμα. Κι' ἐκεῖ ποῦ πηγαίναμε εὐχαριστήμενοι καὶ χαρούμενοι, μερικὲς ἀραιεῖς, μικροῦταιες στάλες ἄρχισαν νὰ πέφταν, ποῦ δυνάμωσαν ὕστερα σὲ πολλὰς κενεῖς, ἀκατάπαυτες, χονδρὲς σταγόνες βροχῆς. Ἐνας ἄερας μακισμένος λυγοῦσε τὰ δέντρα, ὄσπαζε τὰ κλαυῖα, ξετελλέλινα τὰ φύλλα καὶ, σφυρίζοντας δαυμονισμένα, διαβαίνε σὺριζά μας, γιὰ νὰ ξεσπάσῃ παρὰ ἔρηρα στὸν ταῖχο μιᾶς μάντρας ἢ νάποτελειώσῃ κανένα μισόξερον κοριό.

Τρέχαμε τώρα σὰν τρελλοί, πότε περῶστας πάνω σὲ δέντρα, πότε πλατσουλώντας σὲ λακούβες μετ' ὄλο νερὸ. Τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρυὸ, βρυσμένοι ὡς τὸ κόκκαλο, φτάσαμε σπίτι. Κι' ἐκεῖ, μπρὸς σὲ μιά καλὴ φωτιά καὶ πλάι σ' ἓνα φυλὴν φλομοῦρι, ἀποτελειώσαμε τίς κουβέντες τῆς τόσο ἀδοξῆς μας ἐκδρομῆς.

Σοφίλλα νι' Ὅξια

ΕΝΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΤΗΝ ΑΙΑΪΦΩ

Μπᾶ! ἡ θεῖα μοροῦσε νὰ φωνάζῃ ὄσο ἤθελε καὶ νὰ διακηρύττῃ πὼς δὲν ἦταν διόλονω σωστὸ, κορίτσι μόνον, νὰ πᾶμε στὸν κινηματογράφον. Ἐγὼ, ἔχοντας ὑπ' ὄψη μου τὸ ρητὸ «ὁ ἐπιμένον νικᾷ», βάλθηκα μετ' ὄλο σωστά μου νὰ ἐπιμένω καὶ... νὰ νικήσω. —Μὰ, θεῖα, γιὰ σκεφθῆτε, σάμπως θὰ πᾶμε μετ' ὄλο παῖ; ὀκτώ εὐς δέκα! Ὄκτώ εἶναι ἀκόμη μέρα. Καὶ τί, μήπως εἶμαι τίς μικρὲς; Ἡ Μαῖρη, ἡ πιδ μεγάλη μας, εἶναι στὰ 17. Ἄλλωστε δὲν θὰ πᾶμε σήμερον μαζὶ ἐπειδὴ εἶστε ἀδιὰθετοι, καὶ δὲ θέλω μετ' ὄλο κανένα τρόπο νὰ χᾶσω αὐτὴν τὴν ταῖνια. Γιὰ σκεφθῆτε, «ἡ τρελλὴ περιπέτεια», παίζει ἡ Marie Bell, ἡ socié-taire τῆς Comedie Francaise, καὶ ὁ Jean Murat, τὸν θυμάστε...

Μ' ἔκοψε:

—Καλὰ, καλὰ, ἀλλὰ ποῦ φαίνεται πὼς χθὲς σ' ἄκουσα νὰ λὲς ὅτι αὐτὴν τὴν ταῖνια τὴν εἶδες τὸ χειμῶνα. Πιάσθηκα. —Καλὰ, θεῖστα, τί παρῶζει;... Ὑστερα ἀπὸ κάμποσα ἀκόμη

παράκαλια, τὴν κατάφερα. Καὶ τὸ βράδυ, θρονιασμένος μεγαλοπρεπέστατον στὸ «Πάνθεον», περικείμενος μετ' ὄλο δέκα περιγρητισσῶν τὴν προβολὴ τῆς ταῖνας καὶ... τὸ παγωτὸ μας, ποῦ μετ' ὄλο ἀξιοπεπεία παρῶγγελαμε. Τέλος ἀρχισε τὸ Μικυ-Μάους.

Ἡ Λουλουὶ ὄμως, ἡ πιδ φρόνιμη, ἔκανε τὴν παρατήρησι, ὅτι ὁ ὄφρων ἦταν πολὺ συννεφιασμένος, καὶ ὅτι ἐκεῖ κάτω, στὴν καρυφὴ τοῦ βουνοῦ, ἔλαμπε μιά ἀστραλί. Καὶ τελείως λέγοντας: «Ἐχε γούστο, κορίτσι, νὰ μᾶς πιάσῃ καμμιά βροχή!»

Τὴν ἀποστομώσαμε ὄλες, ὀπρωκτοῦστας ὅτι ἔτσι συμβαίνει τὸ καλοκαίρι, καὶ ὅτι μὴ ἀστραλί δὲν ἔχει καμμιά σημασία. Καὶ ὄμως ἔχει καὶ παραέχη γιὰ τὴ μόλις τελείωση ἢ δεύτερη πράξι, καὶ οἱ βροντὲς καὶ οἱ ψιχάλες μᾶς ἀνάγκασαν νὰ φύγομε ἀρον ἄρον, ξεκαρδισμένες στὰ γέλια, κατὰ βάθος ὄμας λυπημένες πολὺ.

Ἄντιο, Marie Bell, Mary Glory καὶ τρελλὴ περιπέτεια! Ἐδυνώσας ποῦ σὲς εἶδα τὸ χειμῶνα...

Ἄξιωθήκαμε νὰ πᾶμε καὶ μετ' ὄλο μόνες μας μιά φορὰ στὸν κινηματογράφον!...

Μικρὰ Ἀλοαίς

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΖΩΗ

Ἡ Ἀέλα ἐσφάλησε ἀργὰ τὴν πόρτα ἀναστενάζοντας μ' ἀνακούφιση. Ἐπιτέλους εἶναι μόνον! Μηχανικὰ στράβει τὸν διακόπτη. Μετ' ὄλο φῶς ἄλλετο πλημμυρεῖ τὴν κάμαρα, τὴν «κάμαρά τῆς» ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἔξῃ. Τὶ πλοῦσια, τί ἀρχοντικὰ ποῦ εἶναι ὄλα ἔδῶ μέσα! Ὅσο κι' ἂν εἶναι λυσιμμένη, δὲν μπορεῖ νὰ μὴ εἶναι μιά ματιά γιὰ νὰ θαυμάσῃ τὸ λευκὸ, ὀμορφοσφαιρμένο κρεβάτι, τὴν ντουλάπα μετ' ὄλο μεγάλο κατάρθετον, τὸ κομοδίνο, τὸ νυκτῆρον. Ποῦ ἢ ἄλλη φροχικὴ μακροῦλα τῆς; Κι' ὄμως! Ἡ Ἀέλα τὴν προσιὰ αὐτὴ τὴν ἄλλη; ποῦ τὰ λιγοστά ἐπιπλά τῆς ἦταν βολιμένα μετ' ὄλο φροντίδα ἢ ἀγάπη. Εἶχε μιά τέτοια γλυκερὰ καὶ σπογγικὴ ἔξοστασία! Τούτῃ, μετ' ὄλο ψηλοῦς ταπεταρισμένους τοίχους, τὰ πελώρια παράθυρα, τῆς φαίνεται ἄδεια, ἀχαση καὶ κενὰ.

Σβῆνει τὸ ἡλεκτρικὸν καὶ κἀσθεται στὸ παράθυρον. Ἐ' ἀσπένιο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, καθὼς προχωρεῖ σὲ σενομάκρες λουριδες μὲ τὸ δοματικὸν, τῆς λουζεῖ τὰ μαλλιά. Μπροστὰ τῆς ἔπαλλωνεται ἡ νυχτερινὴ μαγεία τοῦ κῆπου, ἴσμενον, σιωπηλοῦ, ἀποκοιμισμένου. Μὰ ἀφροσμένη ὄχι τὰ προσέχει καν. Ἐχε τόσα ὄλα πράγματα νὰ συλλογισθῇ αὐτῇ! Ὄλη ἡ ζωὴ, ἡ μικρὴ τῆς ζωούλα, περῶ γοργὰ ἀπ' τὸ κινᾶλο τῆς. Θάτανε πολὺ μικρὰ, ὄταν φέρανε τὸν πατέρα τῆς καταματωμένο ἀπάνω σ' ἓνα φορσῆον. Κάτι-θαμπὸ, κάτι ξεθαροισμένο

μένει στη θύμησή της. Η εικόνα όμως της μητερούλας της, άκαμπτως πάνω στο νεροκρέβατο, τόσο νωπή, τόσο πρόσωπτη, στιγμή δέν την αφήνει να ησυχάσει. Η καιμένη ή μητερούλα της! Σε πόσους μόχθους, σε πόσα βάσανα δέν υποβλήθηκε για να την αναθρέψει μετά το χαμό του πατέρα! Κι ήταν τόσο άπραγη, τόσο λεπτούλα, που δέν μπορούσε να βαστάξει.

Ένα κρύο άπόμεμα — οάν τώρα το θυμάται — έπεσε βαριά άρρωστη στο κρεβάτι για να μη ξανασηκωθεί πιά. Της ήταν γραφό να την ιδίη με σφαλισμένα μάτια. Μιά γειτόνισσα, που την περιμάζεψε στην άπελπισία και την ορφάνια της, τη ρώτησε αν της έμεινε κανένας στον κόσμο αυτό. Θυμήθηκε την πλούσια θεία, που τόσο συχνά την άνάφερε ή μητερούλα στην κουβέντα της, και της έγραψε. Δέν άργησε νάρθη ή άπάντηση: ή άκκληση θεία την καλούσε σιμά της να την κάνει παιδί της. Κίνησε με κρύα καρδιά. Ούτε ή τρυφερότητα, ούτε τα χάδια της θείας μετέρισαν την άπελπισία της. Νοιώθει πως είναι μόνη, όλόμονη κιά, σά σταγόνα στη μέση του άκεανού... Μπροστά της ξεκυλίγεται μία ζωή άχωση, μονότονη, χωρίς ούτε μία σταλίτσα άγάπης που να τη θερμαίνει... Γά παιδ σκοπό ζει; Γιατί, Θεέ μου;

Τα μάτια, που στερέφανε άπό τα δάκρυα, πλημμυρίζουν ξανά. Γέρονι το μικρο κεφαλάκι και κλαίει βομβά... Οι ώρες περνούν... Το πρώτο λάλημα του πετεινού την βρίσκει άκίνητη στην ίδια θέση... Ψηλά, στο ροδισμένο ούσανό, τρομουλιάζει, δειλά ό Αύγερινός...

Νέγος Αύγερίτης

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

A.
Καλή μου,
Νοιώθεις πόνο που είσαι μακριά μου; Νοιώθεις τη θλίψη που έχω για σένα, καλή μου φίλη; Άπ' την ήμερα που έφυγες μου φαίνονται όλα θλιμμένα. Η φύση για μένα δέν γελά όπως πριν, τα πουλάκια δέν κελαϊδούν γλυκά, τα λουλούδια δέν μυρίζουν μεδυτικά. Καμιά φορά τα βράδυ, όταν ή πλόση κοιμάται, κάθομαι κάτω άπό το δέντρο, κλείνω τα μάτια μου και θυμούμαι τό περασμένα. Μέσα στην σιγαλιά, κάτω άπ' αστέρια, μου άρέσει να ξαναζώ σε άφανήσεις παλιές άλλα γλυκιές. Άφίνο τό νού μου να πετά σιά φευγάτα χρόνια. Θυμούμαι τη γλυκιά μας πατρίδα και την παιδική μας ζωή. Βλέπω τά καταπράσινα λεβάρια, τό λουλουδοσαρμένο βουνάκι και όμως τίς δυό τά τρέχουμε σάν έλάφια. Σκέπτομαι τά βράδια τά άδέσχιστα που, καθισμένες στην άκρογαλιά κάτω άπό τόν γαλάζιο θόλο τουθρανού, άκούμε τό έλαφο μουρουρηγό της θάλασσας.

σας. Τό άσραμί μας έχάιδευε, τό κύμα φιλούσε τό πόδια μας και τ' αστέρια ζήλευαν τη φίλια μας. Την αύγουλα κρούει, όταν ή ήλιος ξεπροβάλλει πρώτα-πρώτα και έδενε στις ξανθές σου μπούκλες χρυσές κορδέλες, σκαλίζαμε μαζί τά λουλουδάκια και τά ποτίζαμε με νερό κρύο, καθαίο σάν τις ψυχούλες τους. Κι άφού τά ποτίζαμε, καθόμασταν άνάμεσα τους και τά κοιτάζαμε άχόρταγα. Οι στάλας τού νερού σά διαμαντάκια, και τά πέταλά τους άνοιγαν εύχαριστήματα άπ' τη δροσιά. Καμαρώναμε έμεις τά λουλουδάκια και τά λουλουδάκια καμαρώναν έμάς. Τά χρόνια όμως, φίλη μου, διαβήκαν, οι καιροί έλλάξαν φύγαμε άπ' την θροφή πατρίδα και άποχωριστήκαμε για πάντα. Άν κι είσαι μακριά μου, γλυκιά μου, στην καρδιά μου μένει ή εικόνα σου άσβυστη, και στη μνήμη μου έχει χαραχθεί ή περασμένη μας ζωή.

Η πολυαγαπημένη σου
B.
Φίλη μου,
Μόλις πρό όλίγου γύρισα άπ' τόν περίπαιτο. Στο τραπέζι άπάνω βρήκα τό γράμμα σου. Τό φίλησα, τό χάιδεψα και έπιστα τό διάβασα. Τά λόγια σου με έκαναν να κλάψω. Διαβάζοντας τίς σκέψεις σου, βρήκα την καρδιά σου πλασμένη και βγαλμένη άπ' τά λόγια σου. Νόμιζα πως βρισκομαι κοντά σου, πως άκούω τη φωνή σου. Με τό γράμμα σου τό συγκινητικό θυμήθηκα τά παλιά. Άφισα κι έγώ τό νού μου να πετάξω στη μακρινή μας πατρίδα. Στην έρημιά μου θυμήθηκα την εύχυσμένη μας ζωή. Έδώ, όπου κι άν γυρίζεις, τό ίδια άχρωμα λουλουδιών, ή ίδια μονοτονία. Στα βουνά μόλις τώρα λυώνουν τά χιόνια.

Ο ούσανός κλαίει συχνά και τότε θυμοίμαι τόν γαλάζιο ούσανό της πατρίδας μας, και τά πουπουλένια συννεφάκια του, τά λαμπρά του αστέρια και τό χρυσόχλωμο φεγγάρι του. Θυμοίμαι τις άπληκτικές νύχτες που, καθισμένες στην άμμουδιά, μετρούσαμε τό άστρα που έβριταν. Τό δειλινό κάλι, όταν ή ήλιος έβερνε τό χρυσό του όραμα στη δύση, σκορπίζοντας άχρως άχτιδούλες, πέφαμε τό τακτικό μας μονοπάτι και μαζεύαμε λουλουδάκια.

Και τώρα, όπως λές, τίποτα δέν άπομένει παρά ή γλυκειά του άνάμνηση. Άλλ' άν τά χρόνια διάβηκαν, ή άνάμνησή τους θά μένει βαθειά στην ψυχή μου.

Γαλανομάτα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ
Η άρροσατάλαξη, άκούγοντας πως ένας γείτονας πέθανε ξαφνικά, φωνάζει:
— Τόν καιμένο! για φαντάσου, να κοιμηθή ζωντανός και να ζωνήση πεθαμένος!.

Γαλανομάτα

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 251^{ου} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΥΞΩΝ

Πρωτόθετες την 6 Σεπτεμβρίου 1980, πρόσθετων των άδων των έπ' τά φύλλα της Διεκάλοος Σεπτεμβρίου Οκτωβρίου και Νοεμβρίου 1980 δημοσιεύσεων 199 Πνευματιών Ασκήσεων.

(Οι άκολουθούστες έκαστον όνομα τρεις άριθμοί σημαίνουν: ο πρώτος τάς άδρασεις όρθας άδους, ο δεύτερος τά έβσημα άδων και ο τρίτος τά έβσημα έπιμονής, συμπήνωσ με τόν Όδηγόν του Συνδρομητός, Κεφ. Α', § 25.)

Οι Ίσοτίμοι όλων τών τάσεων έχουν τό δικαίωμα, οι μόν του Α' Βραβείου να δημοσιεύσουν την εικόνα των επί πληρωμή όρ. 40 διά τά έξοδα τού κλιού, και νά γράψουν ένός τριμήνου τό πολύ άπό σύμμερον, (δύο κατόπι παραγράφεται τό δικαίωμα τούτο.) Ένα ολονότι δήςποτε θέλουν τόν άταπλάσως τών έτων 1894 — 1980 (B' Παράδοος) με έκπαισιν δέκα πέντε (15) δραχμών. Οι τού Β' Βραβείου ν' άγοράσουν όμιον Τέρον με έκπαισιν δέκα (10) όρ. και οι τού Γ' με έκπαισιν πέντε (5) όρ. 1^{ης} και 2^{ης} όρ. τού Συνδρομητός, Κεφ. Ε' § 6 και 7).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 έτών και άνω)
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δ. Θελασσινός, 186, 19, 7.
Ίσοτίμοι: Έντελβάτις, 171, 48, 7. Άρχοντοπούλα, 188, 19, 7. Σαπούνιφοσκια, 182, 19, 7.
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δαυπαδίας, 165, 17, 7. Νταϊζη, 168, 17, 7.
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Σουλφίς, 145, 15, 7. Άνθισμένη Τριανταφυλλά, 144, 15, 7.

ΕΠΗΛΟΟΣ: Αταλάνη, 99, 10, 6.
ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ίουλιος Καίσαρ, 71, 8, 4. Δανάη, 83, 9, 5.

ΜΕΣΙΑ ΤΑΞΙΣ (12-15 έτών)
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Βιολέττα, 160, 16, 7.
Ίσοτίμοι: Ίας, 173, 18, 7. Αυτοάροχο, 163, 17, 7. Χαραυγή της Λέσβου, 153, 16, 7. Ηρώ, 166, 17, 7. Τζίνα, 169, 17, 7. Άνεμόνι τού Βουνού, 158, 16, 7. Άγνούλα, 186, 19, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κύννος της Έδρυκίας, 188, 14, 6. Πεταχτούλα, 143, 15, 7.
Ίσοτίμοι: Σπιθαματός Γίγας, 149, 15, 7. Άνδαλουσία, 140, 14, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Γοβριάς, 114, 12, 6.
ΕΠΗΛΟΟΣ: Παινεμένο Άνδρωτάκι, 76, 8, 7. Χόρ-Χόρ-Άγας, 94, 10, 7. Άνοιξιάτικη Βροχούλα, 81, 9, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Άγγελ. Άγγελόπουλος, 64, 7, 3. Λαρισιαίο Άγαθάκι, 8, 1, 2. Υπερφυσικός Μπεμπές, 51, 6, 5. Νεοάιδα τών Κύννων, 19, 2, 1. Χαραυγή, 85, 7, 6. Πορφυρίς, 14, 2, 1. Λύα Μαρά, 20, 2, 1. Έφικπος Ταχυδρόμος, 11, 2, 1. Φαίδρα, 43, 5, 7. Χρ. Ι. Σολιώτης, 14, 2, 1.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 έτών και άνω)
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Α. Δράκος, 125, 13, 7.
Ίσοτίμοι: Άγγελούδι, 182, 19, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Λευκάτας, 111, 12, 6.
ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Βασίλειον, 1, 1, 1.
Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Άθήναι, 42 όδος Έδρυκίδου, την 5^η Οκτωβρίου 1981

ΑΝ παραλαβόντο γράμματά με άνεπαρές γραμματόσημο, για τό όποία πρέπει να πληρωθή. Ζυγίζεται τα και βάζεται τό γραμματόσημο σωστό. — Δέν άναγνίσω σέ κανένα, δέν με ρωτά για πράγματα που τά έχει ό Όδηγός τού Συνδρομητού. Τιμάται όρ. 5, ταχυδρομικός όρ. 6, και πρέπει να τόν προμηθεύθής όποιος θέλει να λαβαίνω μέρος στην κίνηση.

ΑΠΟ τό σημερινό φυλλάδιο αρχίζει νέα σειρά διηγημάτων τού Άνατόλ Φράνς με τό γενικό τίτλο «Άγόρια και Κορίτσια», κατά μετάφραση τού κ. Γιάννη Κοιρανίδη. Η σειρά αυτή θα διαρκέσει ως τό τέλος τού τόμου. Έπίσης, σά δημοσιεύονται φυλλάδια, που είναι έπτά, θα δημοσιεύθουν και τό άλλα διηγήματα τού Άλφόνς Νεώντι, κατά μετάφραση της Δ. Βασιλάς Μπουρνιά, με όρατες εικόνες. Τά ένα έπιγράφεται «Ο κωνοούργιος δάσκαλος», και τό άλλο «Ο τεμπέλης και τό σκυό». (Άν χωρέσουν δηλαδή και τό δυό, είδαμή μόνο τό πρώτο.) Έννοείται ή μέση σέ χρόνο θά τελειώσουν «Η μικρή Άγνωστη» και «Ο Κανελλής». Η «40^η Κυριακή» θα δημοσιευθί στο 47^ο φυλλάδιο. Κα κατόπι τάποτελέσματα τού Πεντάφλου. Ατά είναι τά «ένα» τού 1981. Κι έτοιμασθήτε πιά για τά «ένα» τού 1982!

Τά έλαβα δια, Φιλόσοφη, έδωσα και τά σταλέντα για τόν κ. Βενούπουλο, και σ' εύχαριστούμαι πολύ. Μόνο μία παράκληση έχω, που τη κάνω και σ' όλους μου τούς άσπρητούς συνεργάτες: Με πίο μαύρο μελάνι τά χειρόγραφέ τους σιτέξής, με πίο καθαρά τά γράμματά και με πίο μεγάλη τά διαστήματα. Τού Μανντόφ π. χ. ι, άν και είναι καλλιγράφος, άδύνατο να διαβάσω χειρόγραφο με γυμνό όρθογράφο! Πρέπει να στραδώνομαι με τό φικό. Κι ό τυπογράφος επίσης παραπονείται. Γιατί γράφει με έβθωρο μελάνι, και κάνει κάτι τόσο μικρόκλια γράμματα, και πυκνά, πυκνά... Κι ή Συνοδούλα τά ίδια, κι ή Τριανταφυλλά τά ίδια. Η Διλάττα γράφει μαύρα, αλλά τί συνάναγνυστα τά γράμματα της! Μόν ο Πίκμαν με έκουράζει, ή Μεγάλη Έλλάς και ή Κόρη τών Άθηνών.

Είμαι άλήθεια, Δέσπονη, ότι σε μερικά μέρη της Μακεδονίας άπέρχουν Έλληνες που μιλούν άκόμα βουλγαρικά. Μήπως άλλοι, σ' άλλα μέρη, δέν μιλούσαν ως χτές άρρωστικά; Άλλά όπως αυτοί έμαθον ελληνικά, έτσι θα μάθουν, με τόν καιρό, με την έλευθερία, με τό σχολείο, κι οι βουλγαρόφωνοι της Μακεδονίας. Ο Έλληνισμός, βέβαια, είχε μεγάλες περιπέτειες μέσα στους αιώνες, κι αυτά είναι τ' άποτελέσματα.

Μ' εύχαρίστηση διάβασα και τό δεύτερο γράμμα σου, Α. Σ. Ζ. Βεδαίκατα μπορεί να μόν στείλεις δυό-τρια ψευδώνυμα της άρρωστικής σου να σου διαλέξω. Άλλ' αυτό να τό κλίμα τά τέλη Νοεμβρίου, για να σου άρχισθί ψευδώνυμο για τό νέο έτος, που αρχίζει την 1^η Δεκεμβρίου. Έχω την ιδέα πως δέν θα ναι καθόλου «σαχλό», άν γράψης τίποτα και για τη Σελίδα. Όσο για βιβλία, άπό τώρα είναι 17 χρόνια, μπορείς να διαβάζης τά δέκα κια έργα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Παλαμά, Δροσίνη, Καπούρογλου, Παπαδιαμάντη, Μαρτάλη, Πολέμη, Παπαντωνίου, Καρκαβίτσα, Τρωαντώνη και άλλων. Στα βιβλιοπωλεία, όταν βλέπης βιβλίο με κανέν' άπ' αυτά τά όνόματα, πάρνε το.

Δέν γίνεται ποτέ ένοχλητικός, Πανελλήνιο Όνειρο, μόνο που είναι άδύνατο να παντώ σ' όλα όσα μου γράφεις. Τό κομμάτι σου δεικό. Κι έμα κριθί, τότε θα στείλεις άλλο. Τό ποίημα αυτό της Δ. Καρακάλου που είδες στην «Ελευθερία» της Άαρίσης, είναι βέβαια άναπόσπαστο, κι ίσως άπό τη «Νέα Βοτρία».

Και τά δικά σου ποιήματα, Άδργή Ρόδο, τά βάζω στην νέα «εσδαία». Άλλά γιατί έστειλες δυό; Ένα μόνο έπρεπε. Τώρα θα περιμένθής ως να δημοσιευθόν ή νάπορρωθόν και τά δυό, για να στείλεις άλλο.

Νά κι ένα τετραύχο που σύνθεσε για μένα ο Ρασπούτιν: Έχω καιρό που σε διαβάζω και δέν μπορείς να φανταστής πόσο με σένα διασκεδάς! Πόσο πολύ μ' εύχαριστείς!

Ναι, καλό είναι, αλλά έπρεπε να λέγ κάτι και για την ώφέλεια. Γιατί τό διαβάσμα μου δέν είναι μόνο διασκεδαστή. Ο έτος μου προτείνει και κάτι τόν Διαγωνισμό Στίξεως, να γίνη δυσκολότερος: να λείπουν δηλαδή κι οι τόνοι, κι οι λέξεις να είναι ένομητες. Μπορεί. Και με βελούδα μάλιστα γράμματα, ώστε να μην άπέρχουν τελεχάς, τό κείμενο θα παρουσιάζη άρκετή δυσκολία για να χωρισθί και να συζηθί.

Μίαν-Μάου, τ' άποτελέσματα τού Πεντάφλου 1980-1981 θα δημοσιευθόν φέτος άλλα ή προκήρυξη για τό νέο θα γίνη τού χρόνου, γιατί τό Πεντάβλο δέν είναι διαγωνισμός άθήσιος: γίνεται κάθε δυό χρόνια. Όχι βέβαια, δέν είναι καμιά υποχρεωμένη ν' άπαντήση στην πρότασή σου μόνο άν θάλη, άν έχη εύχαρίστηση. Τό ίδιο και σέ, όταν σά προτείνουν άλλοι. Ναι, ή Αιμίλια Πατρούχη είναι ή άλλος Κόρη τών Άθηνών.

Είμαι άλήθεια, Δέσπονη, ότι σε μερικά μέρη της Μακεδονίας άπέρχουν Έλληνες που μιλούν άκόμα βουλγαρικά. Μήπως άλλοι, σ' άλλα μέρη, δέν μιλούσαν ως χτές άρρωστικά; Άλλά όπως αυτοί έμαθον ελληνικά, έτσι θα μάθουν, με τόν καιρό, με την έλευθερία, με τό σχολείο, κι οι βουλγαρόφωνοι της Μακεδονίας. Ο Έλληνισμός, βέβαια, είχε μεγάλες περιπέτειες μέσα στους αιώνες, κι αυτά είναι τ' άποτελέσματα.

Τό έβρω, Άθής, πως δέν θα με ξεράσχη ποτέ, θάθελα όμως να βρεθείς καιρό, και τότε με τά μαθήματα, να μόν γράφης κάπου-κάπου δυό λόγια. Σ' εύχαριστώ για τίς συστάσεις που μου κάνεις. Ναι, πολλά Διαπλαστούλα άρκούντι να με διαβάσουν χωρίς να λαβαίνουν μέρος στην κίνηση. Είναι μάλιστα τά περισσότερα. Κι άπ' αυτά πάλι, τά περισσότερα περιμένουν να μεγαλώσουν, να γαργαλίσουν, να μάθουν. Κι είναι συχνή ή περίπτωση παιδιών που μου γράφουν για πρώτη φορά ύστερ' από τρία, από πέντε χρόνια που με διαβάζουν.

Διορθώνω ένα λάθος: Κάτω άπ' τη φωτογραφία της Έλδας, που δημοσιεύθης στο προηγούμενο, τό αρχικό τού πατέρα της, αντί Α. έγ. Β. Άσπ. Ίνα Α. Άγγελή είναι τό ασπτό. — Έλαβα άκόμη τίς φωτογραφίες της Άφρικήνας και της Μισσοπέ. Αιτές, με της Πάνθειας Άβραδάτου θα δημοσιευθόν γρήγορα.

Περίστρο, Δανάη, να έπιθυμής τό σχολείο και να θέλεις άκόμα ένα μίνα διακοπές. Η άλήθεια είναι πως συχνά έχω με άλλους άντιθετες κι' άσυμβίβαστες έπιθυμίες, με άλλους λόγους δέν έξομαι τί θέλω. Αυτό όμως δέν είναι καλό και πρέπει να τό πολυμοίμο. Ο νέος Διαγωνισμός προς σύνθεσιν Άσκήσεων για τό 1982 θα προκηρυχθί τό Νοέμβρη, ίσως και τόν Δεκεμβρη, γιατί έχω Άσκήσεις, από τόν τρέχοντα, να δημοσιεύω ως τότε.

Μεγάλα γέλια έκομαν ή Γλυκειά Σαμιοτοπούλα κι' ή μαμμά της, όταν διάβασαν την Έπιστολή τού κ. Φαίδου για τή φερωνή κατωριδα. Και φαντάζεστε γιατί: την ίδια κατωροφωδία έχει κι' ή φίλη μας κι' οι ώρες σκηνές γίνονται στο σπίτι της. «Άν μές ήξερε δ κ. Φαίδου—της είπα ή μαμμά της—θα έλεγα πως είδα σένα κι' έγραφε αυτή την Έπιστολή». Και τί άμνηση! Τό κορίτσι αυτό που περιγράφει δ κ. Φαίδου, έχει τό ίδιο όνομα με τη Γλυκειά Σαμιοτοπούλα!

Μιά χαριτωμένη ιστορία μου γράφει τό Συνοδούλα Άγόρι: Ένα άδελφάκι πέντε έτών, που βλέποντας τό βίλο του για μένα, θέλησε να πάρη κι' αυτό ψευδώνυμο και να μου γράφη. Άλλά πως, άφού όδτε σχολείο πηγαίνει άκόμα, όδτε έβρει να γράφη παρά κεφαλάκι! Ότόσο μούγραψε και τά γράμματά του πατιόνται. Η μαμμά όμως σκέφθηκε να έπωφελθί.

Και τό έγραψε γράμματά με την διογραφική «άταπλάσι», που τόν συμβόλευαν να είναι καλό παιδί, να μη μαλώνη με τ' άδελφά του κτλ. Ο μικρός άπαντός, άποχόμενος. Κι' έτσι είχα μαζί του άλληλογραφία χωρίς να τό έβρω. — Έ, θάρθη καιρός που θ' άλληλογραφώμε και θά τό έβρωμαι κι' οι δυό...

Άγρια Βασμουριά, θά είδες βέβαια ότι σου τό ανέκρινα. Κάνεις πολύ καλά να μην είσαι «ρωμαντική» αλλά μάλλον «άγριακάτσικη». Μά και τ' άργημα δέν είναι κάποια ρωμαντικά; Πως ό Κανελλής της Κυρά-Μάρθας; Έγκάρδια συλλυπητήρια για τό θάνατο της καλής σου γιαιγίς. Η εχή της θά σε βοηθήσει πάντα είναι πάντα εύχρηστική! Εύχαριστήθηκα πολύ, Ύψιπύλη, που τά λόγια μου μπόρεσαν κάπως να σε παρηγορήσουν. Έίδα πόσα χρόνιας και στην καλή μας Νανά, που σου έκανε συντροφιά ως την ήμερα που έφυγε. Ο, είναι μεγάλη άλήθεια, ότι οι φίλοι φαίνονται περισσότερο στη λύπη παρά στη χαρά. Σου έστειλα 20 τετραύχια.

Συμβάλει κι' αυτό, Πανεμένο Χαμόγέλι: όταν, για ένα ή άλλο λόγο, άργήσουμε να γράψουμε σε κάποιον, διατάζουμε ύστερα, δέν έξομαι πως να δικαιολογηθώ, ντροπιάστε σχεδόν, κι' ή άναβολή παρατείνεται. Η' αυτό άκόμη δέν πρέπει ν' άναβάλλουμε ποτέ. Πολύ καλή ή ιδέα σου να κλέψης τό Ση' μα παραμάνισα. ώστε να μπορές να τό φορής και με τό πιο λεπτό τρόπο, χωρίς φόβο να σου τό τρυπήση πολύ ή καρφίτσα. Εύχαριστώ για τά καλά λόγια.

Πως τά καταφέρεις, ρωτάς, Μαρουσιώτικη Άνεμώνη, ν' άφήσης να περάση τόσο καιρός χωρίς να μου γράφης; Ο, είναι τόσο όσκολο και τό «καταφέρνω» και τόσο άλλο!... Ότόσο με πολλή εύχαρίστηση διάβασα τίς άντιπώσεις σου άπό τ' όλιγοήμερο αυτό ταξίδι. Διαβάζω τό συγχαρητήριό σου στην Κυρά της Θάλασσας. Τετραύχια έστειλα.

Με πολύ ενδιαφέρον, Ηρωική Φέσσα, διάβασα για τίς έργασίες σου και με μεγάλη χαρά είδα ότι πηγαίνουν καλά κι' ότι μορφώνεται σιγά-σιγά σε πρώτης τάξεως διανοητή τυπογραφείο. Καλά κανείς που μαθαίνει και λογιστικά, που θα σου χρημεύσουν, τά οικονομολογικά ή όμως, που σκεπάζει να μελετήσης άργότερα, μου φαίνονται κάπως περυστά. Γιατί τά είδικά βιβλία για την Τυπογραφία έχουν κι' όσα οικονομολογικά χρειάζονται γι' αυτό τό είδος. Έλαβα τίς άπαντήσεις σου. Χαίρω που ή έδελφούλα είναι τώρα καλά.

Η Κυρά της Θάλασσας — έλαβα και δτι μου έστειλε—με παρακαλεί να διαβάζω τίς πολλές της εύχαριστικές σ' όλα τά καλά κι' εύγενικά Διαπλαστούλα που τη συγχάρηκαν είτε για τό έλεγείο της στην Έδα, είτε για τά κομμάτια της στη Σελίδα. Τά λόγια τους, λέει, τη συγκινούν βαθιά, γιατί πιστεύει πως είναι ειλικρινή, άφού προσωπικός δέν γνωρίζει κανένα άπ' αυτούς που τη συγχάρηκαν.

Έπιακα πέρασα τό φετεινό καλοκαίρι κι' ή Συνοδούλα Άύρα: τούς δυό μήνες έκανε μπάνια στην όμορφη άμμουδιά της πατρίδας της τόν τελευταίο έξής στο βουνό. Είχε όμως και μένα, κι' αυτό, λέει, συντέλεσε πίο πολύ άπ' όλα. Όσο για τήν άπορία της, δε διαβάζη τόν Όδηγό, Κεφ. Α', § 31.

Εύχαριστώ για τά καλά λόγια, Κανακία Κόρη. Ναι, σ' είναι μιά από τίς λίγες που πήραν ψευδώνυμο και μπήκαν στην κίνηση άλλης έβγαν συνδρομητήρες: και θυμοίμαι άκόμα τά πρώτα σου γράμματα, με πίο μαύρο μελάνι άπ' τό σημερινό, και με πίο κόκκινο άπό

πάντο τό ψευδώνυμο... Μόνο στο Πεντάβλο είναι άποχρησμένος ν' άπαντήση κανείς και σά πέντε «Άγωνίσματα». Άπ' όλους όμως τούς άλλους διαγωνισμούς, μπορεί να διαλέγης όσους θέλεις.

Χαίρω πολύ για την πλατύτερη αυτή γνώριμα, Γλάς τού Αιγαίου, άν και άργησε κάπως να γίνη, άφού είναι έξη χρόνια συνδρομητήρια. Αλλά δέν βρήκα στο γράμμα σου και βέβαια ότι είσαι άρκετά προχωρημένη. Πως; είσαι χοντρή κι' έχεις φούρκα γι' αυτό; Μα δέν πιστεύω δά να είναι και καμιά βαρέλλα κι' άφού σ' άρέσουν οι περιπέτειες—ψηλώνοντας κιά—θ' άδυνατίσχη. Καλώς να έλθης. Έλπίζω να σε ιδώ και στο γραφείο. Τά παιδιά μου δέν πρέπει να με «ντρέπουνται».

Ναι, Λεπτούλα, σε μάλωσα λίγο που είχες καιρό να μου γράφης, αλλά όχι με θυμό. Ότόσο τό συμπεράσμα που έβγαλες είναι σωστό: για να σε μάλωσω για μιά τέτοια αιτία, θα τίς πιάς σάγαπώ κι' εύχαριστοίμαι να διαβάζω γράμματά σου και να έβρω πάντα τίς κλίσεις, πως κερνές, τί σκέπτεσαι. Έίδα τί ώραία που πέρασες τό καλοκαίρι στην Κεφαλονιά κι' έλπίζω έτσι όρατα να περάσων και τό χειμώνα έδώ, μαζί με τόσες καλές Διαπλαστούλες που γνωρίζεις και θά γνωρίζης. Είμαι άκόμα εύχαριστήμένη που, όταν πέρου πρωτοήλθες, έβνη έδώ, έγώ σε βοηθήσα να βρής άμέσως ένα σπώ φίλες.

Μαρίνη Βέγια, χαίρω πολύ για την άπάρασή σου. Καλή κι' ή ιδέα σου να πάρης ως ψευδώνυμο τόνομα τού προπάππου σου, που ήταν βπατος άριστής. Χαρή λύσους σου έστειλα. Μά βέβαια, 13 χρόνων τώρα μπορείς να λαβαίνης μέρος σ' όλους τούς διαγωνισμούς, στη μικρή βέβαια τάξη. Όσο για τίς γελοιογραφικές σειράς, τίς την κάρω, άφού έχει δημοσιυθί σ' άλλο ελληνικό φύλλο; Άν ήταν σε έβνο, μάλιστα.

Πολύ μ' εύχαρίστησε τό γράμμα τού σου, Φαναϊτοπούλα, ύστερ' από τόσον καιρό που είχες να μου γράφης και δέν ήξερα τί γινάσκουν. Ο, είναι πολύ δικαιολογημένη, άφού ύπέφερες τόσα άπ' αυτή την παράθεση άρρωστικιά: Μελετήσας περυστός' όδτε κι' έγώ δέν ήξερα πως δταν πίνη κανένας άδραστο γάλα, μπορεί να πάθη τέτοιο πράγμα. Ήξερα μόνο ότι τό γάλα πρέπει να βράζεται, γιατί έχει μικρόβια. Έδυγχώς που πέρασαν έλα. Κι βέβαια θανάκτσης γρήγορα τό κιά που έλειψέ άπ' τό κανονικό σου βάρος, και πίο στο σχολείο δέν θα μείνης πίσω, άφού ήσουν ή πρώτη μαθήτρια στην τάξη σου. Φυλλάδια και χαρι λύσους έστειλα.

Σ' άλλους δέν έχω τόπο ν' άπαντήσω και φύλαξα τά γράμματά τους για τό έρχομένο. Έλαβα και πολλά κομμάτια για τη Σελίδα Συνοργασίας. Άπό τό άρχόμενο έπίσης άρχίσω να τά κρίνω ή... να τά δημοσιεύω.

Έλαβα και τό πρώτο φύλλο της «Δοιοτηρίας», μικρό παιδικό περιοδικό, που τό γράφουν μαθητάι τού Λεοντείου Λυκείου. Πολύ καλά τά έργαμα τους.

Μόνο στο Πεντάβλο είναι άποχρησμένος ν' άπαντήση κανείς και σά πέντε «Άγωνίσματα». Άπ' όλους όμως τούς άλλους διαγωνισμούς, μπορεί να διαλέγης όσους θέλεις.

Χαίρω πολύ για την πλατύτερη αυτή γνώριμα, Γλάς τού Αιγαίου, άν και άργησε κάπως να γίνη, άφού είναι έξη χρόνια συνδρομητήρια. Αλλά δέν βρήκα στο γράμμα σου και βέβαια ότι είσαι άρκετά προχωρημένη. Πως; είσαι χοντρή κι' έχεις φούρκα γι' αυτό; Μα δέν πιστεύω δά να είναι και καμιά βαρέλλα κι' άφού σ' άρέσουν οι περιπέτειες—ψηλώνοντας κιά—θ' άδυνατίσχη. Καλώς να έλθης. Έλπίζω να σε ιδώ και στο γραφείο. Τά παιδιά μου δέν πρέπει να με «ντρέπουνται».

Ναι, Λεπτούλα, σε μάλωσα λίγο που είχες καιρό να μου γράφης, αλλά όχι με θυμό. Ότόσο τό συμπεράσμα που έβγαλες είναι σωστό: για να σε μάλωσω για μιά τέτοια αιτία, θα τίς πιάς σάγαπώ κι' εύχαριστοίμαι να διαβάζω γράμματά σου και να έβρω πάντα τίς κλίσεις, πως κερνές, τί σκέπτεσαι. Έίδα τί ώραία που πέρασες τό καλοκαίρι στην Κεφαλονιά κι' έλπίζω έτσι όρατα να περάσων και τό χειμώνα έδώ, μαζί με τόσες καλές Διαπλαστούλες που γνωρίζεις και θά γνωρίζης. Είμαι άκόμα εύχαριστήμένη που, όταν πέρου πρωτοήλθες, έβνη έδώ, έγώ σε βοηθήσα να βρής άμέσως ένα σπώ φίλες.

Μαρίνη Βέγια, χαίρω πολύ για την άπάρασή σου. Καλή κι' ή ιδέα σου να πάρης ως ψευδώνυμο τόνομα τού προπάππου σου, που ήταν βπατος άριστής. Χαρή λύσους σου έστειλα. Μά βέβαια, 13 χρόνων τώρα μπορείς να λαβαίνης μέρος σ' όλους τούς διαγωνισμούς, στη μικρή βέβαια τάξη. Όσο για τίς γελοιογραφικές σειράς, τίς την κάρω, άφού έχει δημοσιυθί σ' άλλο ελληνικό φύλλο; Άν ήταν σε έβνο, μάλιστα.

Πολύ μ' εύχαρίστησε τό γράμμα τού σου, Φαναϊτοπούλα, ύστερ' από τόσον καιρό που είχες να μου γράφης και δέν ήξερα τί γινάσκουν. Ο, είναι πολύ δικαιολογημένη, άφού ύπέφερες τόσα άπ' αυτή την παράθεση άρρωστικιά: Μελετήσας περυστός' όδτε κι' έγώ δέν ήξερα πως δταν πίνη κανένας άδραστο γάλα, μπορεί να πάθη τέτοιο πράγμα. Ήξερα μόνο ότι τό γάλα πρέπει να βράζεται, γιατί έχει μικρόβια. Έδυγχώς που πέρασαν έλα. Κι βέβαια θανάκτσης γρήγορα τό κιά που έλειψέ άπ' τό κανονικό σου βάρος, και πίο στο σχολείο δέν θα μείνης πίσω, άφού ήσουν ή πρώτη μαθήτρια στην τάξη σου. Φυλλάδια και χαρι λύσους έστειλα.

Σ' άλλους δέν έχω τόπο ν' άπαντήσω και φύλαξα τά γράμματά τους για τό έρχομένο. Έλαβα και πολλά κομμάτια για τη Σελίδα Συνοργασίας. Άπό τό άρχόμενο έπίσης άρχίσω να τά κρίνω ή... να τά δημοσιεύω.

Έλαβα και τό πρώτο φύλλο της «Δοιοτηρίας», μικρό παιδικό περιοδικό, που τό γράφουν μαθητάι τού Λεοντείου Λυκείου. Πολύ καλά τά έργαμα τους.

Μόνο στο Πεντάβλο είναι άποχρησμένος ν' άπαντήση κανείς και σά πέντε «Άγωνίσματα». Άπ' όλους όμως τούς άλλους διαγωνισμούς, μπορεί να διαλέγης όσους θέλεις.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναγιγνώσκεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην, ὁρ. 10. — Τὰ ἀγκυρωμένα ἢ ἀναγεγραμμένα ἰσχύουν ἀπὸ τὴν 30 Νοεμβρίου 1931 ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἀγκυρῶν εἰς ἀγρία καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, εὐ κορίτιας.

Νέα Ψευδώνυμα: Ὀνειρο τῆς Πατρίδος, ἀ. (ΚΜ). Ἰσχυρὸς Ἄρης ἀ. (ΚΚ). Ἀκανθουλίδης, κ. (ΓΨ). Βάτραχος Νο 34, ἀ. (Συλ. Βατρ.) Βάτραχος Νο 35, κ. (Συλ. Βατρ.) Βάτραχος Νο 37, κ. (Συλ. Βατρ.) Βάτραχος Νο 38, κ. (Συλ. Βατρ.) Τραγοῦδι τῆς Φλογέας, κ. (;;;). Μικρὰ Σφομαῖος, κ. (ΙΑ). Κουσταλλογεννητο Τραγοῦδι, ἀ. (ΨΑΠΟ).

Ἀνανώσεις Ψευδώνυμων: Σαμωτοπούλα, κ. Ὀριέττα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τὸς φίλους γιὰ: Περιπελοῦδα (ἐξετάσει καὶ τὸ ἄλλο ἐνοῦσα σου, θά προσέξω) Σεντιμένο Πουλί (γὰ μοῦ γράφεις, ἀλλὰ νὰ μὴ μοῦ στέλνεις ἄσκησεις, γιὰτὶ δὲν δέχομαι παρά ὅταν προκηρῶνται διαγωνισμοὶ διάβασε καὶ τὸν Ὀδηγὸ τοῦ Συνοδίου) Ἀνοξιάτιου Δουλοῦδι (σοῦ ἔστειλα τὸ βραβεῖο σου χαιρῶ ποῦ αὐτὸ τὸ καλοκαίρι ἦταν τὸ πιὸ εὐτυχισμένο ποῦ πέρασες, κ' εἶχον νὰ περάσῃς κ' ἄλλα πολλὰ, ἀνομία πὸ εὐτυχημένα) Ἀστέρη τῆς Μαρμῆς (τὰ ἔλαβα, ἔστειλα. ἢ τελευταῖα ἀπ' ὄλες; δὲν δά! ἀμὴ ἄλλες ποῦ δὲν ἀπάντησαν σὲ κανένα; ἔπειτα ἐνὺ τῶρα μὲν ἀρχίζεις) Ἰσπότην Ἀγγινῶν (σοῦ ἔστειλα τρία φυλλάδια τοῦ «Θεάτρου» καὶ θὰ λάβῃς κ' ἄλλα κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν ἐκδότην του) Α. καὶ Ι. Καρβαδία (ἔστειλα) Νύμφην τοῦ Ἰονίου (αὐτὰ, εἶδες, σοῦ ἀνέκριναν) χαιρῶ ποῦ βρήκες τὸ «θάρρος» κ' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς συχνά) Ἀναπιλωτάκι (ἔστειλα) ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ κομμάτια, πρὸς τὸ παρὸν θὰ μοῦ στείλῃς τὸ ἕνα) Βασίλισσαν τοῦ Αἰθέρος (ἔλαβα, εὐχαριστῶ φυλλάδιον ἔστειλα) Μελλοθανάτορ (πότε θὰ δώσῃς ἐξετάσεις ἐπὶ Σχολῆ; γράφω μοῦ τὰ νέα σου) Χρυσόθρον (ἔφατα μοῦ περιγράφεις τὴν πρώτη βροχῆ ἄντιο μπάνια, ἔ;) Αὐτάναν (τὰ ἔλαβα κ' ἤλθε τῶρα ποῦ ἀρχισα πάλι νὰ δέχομαι) ἔνοσταίει δει θὰ κριθῆ ἀπὸ τὰ πρώτα, ἀφοῦ εἶχε ἤδη σαιρά) Φωτεινὴν Λιούσα (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) Πρίγκιπα τῆς Ὀμίχλης (ἔστειλα) χαιρῶ ποῦ γνωρίστηκες ἐπὶ βαρκῆ μετὰ τὴν Ἰουλιέττα Ρωμαίου καὶ τὴν οἰκογενεὰ της· μὰ μποροῦσε μὰ διαπλασοπούλα νὰ μὴν εἶναι εὐγενική;) Μπουριντάν (ἔλαβα) μὰ πῶς μπορῶ νὰ σοῦ πᾶ ἀπὸ τῶρα τὴν γνώμην μου; θὰ τὴν ἴδῃς σ' Ἀποτελέσματα) Χαράν τοῦ Σπιτσιῶ (παλὺ ὄραμα ἢ περιγραφή αὐτῆ τῆς ἐκδρομῆς· μοῦ φάνηκε πῶς ἤμουν κ' ἐγὼ μαζί σας· χαιρῶ ποῦ θὰ μοῦ γράφῃς τακτικὰ καὶ τὸ χειμῶνα) Διαβατικὸ Ἀστέρη (ἔ, μὰ βέβαια ποῦ θὰ σοῦ μείνῃ ἀξιαστο αὐτὸ τὸ καλοκαίρι, ἀφοῦ πήγες καὶ ἐπὶ Ζάκωθο κ' ἀνέβηκες ἐπὶν Κόκκινω Βράχῳ) Πόνου Δάνου (ἔστειλα 10 τετράδια) Ἀναγρίαν (καλῶς νὰ ἔλθῃς, σὲ περιμένω) δ κ. Φαίδων σ' εὐχαριστῶ πολλὸ διαβιάζω

τὰ συγχαρητήριά σου ἐπὶ δ. Καρακάλλου καὶ Μπουριντῶ) Ἀνοξιάτιου Χαράν (σοῦ τὸ ἀνέκριναν καὶ χαιρῶ πολλὸ ἔ, ἀφοῦ εἶσαι τῶρα πιὸ 10 χρονῶν, κ' ἔχεις μὲλα καὶ δυὸ χρόνια συνδρομήτρια, ἦταν καίριος) Α. Κωνσταντίνου (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) Γαρδένιαν (τὸ ἔλαβα) ἄχ, μὰ γιὰτὶ εἶσαι ἄσπρος;) Μέλινα Ἀδάμαντα (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) Σουλιωτοπούλαν (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια φίλος μου τὸν ἀδελφούλην δὲν ἀμφιβάλλω πῶς θὰ προσπαθῆσῃς καὶ σὺ νὰ μὲ διαδώσῃς, ὅπως κ' ἡ Ἀναγρία ποῦ τῆς χρωστῆς χάρη γιὰτὶ σ' ἐνέγραψε) Πτωχὸν Τροβαδοῦρον (ἔστειλα 10 τετράδια) Ἀταβύριον (καλῶς ἤλθε καὶ καλὴ πρόδοσι) Πανηγυρεῖζήν (τὸ ἔλαβα) «μαθηματοπούλα» λοιπόν, ἔ; τί νὰ γίνῃ!) Λορέτταν (ἔλαβα καὶ τὸ δικό σου μπερῶ, μὲ ἀρκετὲς διαπλασοπούλες ἀλληλογραφεῖς; τῶρα ἔμοες, μὲ τὰ μαθηματικά, ἢ ἀλληλογραφία βέβαια θὰ περιορισθῆ) Κρινάκι (ἔτσι περνοῦν δὲν τὸ κομμάτι σου τὸ ἔλαβα) ἄργησα νὰ σοῦ ἀπαντήσω καὶ νόμισες ὅτι σὲ ἔχασα) Ἀυσόχαρτο (δ Ἀνανίας σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὄραμα κάρτα) Παλιὰν Ἀθήναι (καὶ σένα ἐπίσης) Γιγαντιαῖον Νάνον (ἔλαβα) ἴδαι τὴ δὴλῶσή μου ἐπὶ 48 φυλλάδιον· δὲν πιστεύω νάφηναι καμιά ἀμφιβολία) Πληγωμένον Ἀετόν (Ὀδηγὸν ἔστειλα) εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φροντίδα καὶ περιμένω) Κόμματα τῆς Πέτρας (Ὀδηγὸν ἔστειλα) Ριγολέττον, Συλιφίδα, Δάσαν Ἀνθῆ κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 2 Ὀκτωβρίου ἐπὶ ἀρχόμενον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 256ου Διαγωνισμοῦ Δόσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλάδιου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 10 Δεκεμβρίου.

605. Δεξιόχειρος Νόμος γιὰ νὰ κἀνῃ Κοί σοφοῦς πολλοῦ, Κάποια νότα φτάνει Μὲ μιὰ μετοχή. Νέα Ἑλλάς

606. Μεταγραμματισμὸς Ἀκουὸς ποίηση μεγάλη Πιὸν περίοσιον ἔχει κάλλη; Ὅπως ἔπειτα... κομμάτια! Πῶς συνῆβη τέτοιον πρᾶγμα; Φίλε μου, μὴν ἀπατάσαι, Κάποιος θάλλαξῃ ἐνὺ γράμμα, Νίστης Ἀδάμας

607. Τονόγραφος Μὴ πόλη ἑλληνική Τὸν τόνο κατεβάζει Καὶ μιὰ βαλκανική Χώρα μᾶς παρουσιάζει. Ρωμαῖος Πρίγκιψ

608. Αἶγυμα Τὸ ἀρσενικὸ μου λύπη, συμφορὰ. Τὸ θηλυκὸ μου, καθάυτὸ χαρὰ, Χωρὶς ἀνωμαλία βγαίνει, Μόνον ποῦ δ' ὄνοος κατεβαίνει. Ἰταλίστι

609. Φαροκόκαλον * * * * *

Νάνικατασταθοῦν οἱ ἀστερισκοὶ διὰ γραμμάτων ὅσας νάνα γινώσκονται ἐξ ἀρχῆς κατὰ ομοίαν: ἀρχαῖος στωϊκὸς φιλόσοφος, ρωμαῖος αὐτοκράτωρ, ἕλλην ἐθνομάρτυς, ἕξων κατοικίδιον, νησιὸς τοῦ Αἰγαίου, ἑλλειψὶς τροφίμων, θεοῦ ὁρίζουσα τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, χώρα τῆς Μικρασίας. Ναοτάκι τοῦ Θεραπείου

610. Ἐπιγραφή Ι Μ Ρ Ν Σ Α Ε Ε Ν Ο Τ Ν Π Τ Ρ Ο Ζητεῖσαι ἢ ἀνάγνωσις. Βασιλεὺς τῶν Δασῶν

611-615. Μαγικὸν Γράμμα μετ' Ἀκροστιχίδος. Τῆ ἀνταλλαγῆ ἑνὸς γράμματος ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τάχιστα νὰ σχηματισθοῦν πόλιν: παρών, θεομῶς, δπιον, Νίνος, ἑορτή. Θεόδωρος Α. Παπαθεοδώρου

616. Ἀκροστιχίς ἐκ Μεταγραμματισμῶν. Νὰ εὐρεθοῦν αἱ κάτωθεν δορυλλεαὶ λέξεις κατόπι, δι' ἀνταλλαγῆς τοῦ ἀρχικοῦ ἐκάστης δι' ἄλλου, νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τάχιστα νὰ σχηματισθοῦν ρωμαῖον αὐτοκράτωρα:

- 1, Δημοκρατικόν 2, Πόλις τῆς Ἰταλίας 3, Ὅτι ἀφίπει ἢ πληγὴ 4, Θεὰ 5, Ὅτι κρατεῖ ὁ ἱππεύς 6, Μέγας φόβος 7, Στήριγμα, θεμέλιον 8, Βασιλεὺς τῆς Περείας.

617. Γέφυρος

Η Η	α α	α α	
Η Η	α	α α	Μ Α Ρ Α
Η	α	α α	Μ Α Ρ Α
Α Η	α	α α	

Κοκκινόπετρα

Διὰ τοῦς Γαλλομαθεῖς 618. Logogriphe C'est un tres vit plaisir avec sa tete; La tete etee, c'est un oiseau... bete. Νταϊζη

619. Ἰππολόδη (εἰπῶ, λύθη), — 418. Ἐομῆς (ἔρ, μῆς), — 419. Καίχι-καίμακι-καρμάκι. — 420. Μαστίχα-μαστίχ.

421. Δ. 422. ΠΟΜ-ΘΕΡ ΤΗΝΟΣ ΠΗΙΟΣ (ἰός, ΠΕΚΙΝΟΝ ἰμιος, ἦμιος, ΠΕΙΡΑ-ΙΕΥΣ Ἴος, Σῆμ), — 423-427. Διὰ τοῦ Σ: Σιών, ὄσος, ὄς, ἄλλος, ἄσος. — 428. ΣΑ-ΔΩΜΗ-ΚΡΑΤΗΣ (ΣΚΙῆθος, Ἄ-Ρανος, Ἀἴτος, Ὀΐτος, ΜΗλος, ἩΣκίος). — 429-434. Ἄργα, Πάργα, Βάρνα, Πράγα, Πάργα, Τάργα. — 435. Ἄρακτὸ τὸ δίκαιον (αγ ἀπὸ το, Δίκ, αἰών), — 436-438. 1, Ἐπανάστασις (et, Pan, as, tas, si) 2, Πόλεμος (Paul, aime, os) 3, Εἰρήνη (y, rit, ni).

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879-1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόρη μόνον οἱ ἕξῃς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τῶμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894-1930), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 37 ἐν ὄλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894-1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρχ. 80 καὶ ραμμένους δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929 καὶ 1930 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρχ. 110 καὶ ραμμένους δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ πᾶσι ἐκάστῳ τόμῳ προσθέντα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 28 εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πᾶν λέξεις μὲ πᾶν στοιχεῖα δρχ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἢ λέξ. μὲ πᾶσι δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρχ. 1. Ὁ χωριετὸς στίχος δρχ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προλήρηφθί εἶναι ἀπαικροῖτη.

Διαγωνισμὸς καρτῶν τοπειαν(φανταστικῶν ἢ πᾶσων) συμμετογῆ διδραχμῶν. Προθεσμία ὄμιμος. Δ. Διαγωνισμὸς. Βραβεύεται ἡ ὀμοιοτέρη κάρτα ἠθεοποιεῖ. Συμμετογῆ διδραχμῶν; προθεσμία τριμήνου. Δίαις ἸΑΑ-102). Χαρουγῆ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πᾶν λέξεις μὲ πᾶν στοιχεῖα δρχ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἢ λέξ. μὲ πᾶσι δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρχ. 1. Ὁ χωριετὸς στίχος δρχ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προλήρηφθί εἶναι ἀπαικροῖτη.

Διαγωνισμὸς καρτῶν τοπειαν(φανταστικῶν ἢ πᾶσων) συμμετογῆ διδραχμῶν. Προθεσμία ὄμιμος. Δ. Διαγωνισμὸς. Βραβεύεται ἡ ὀμοιοτέρη κάρτα ἠθεοποιεῖ. Συμμετογῆ διδραχμῶν; προθεσμία τριμήνου. Δίαις ἸΑΑ-102). Χαρουγῆ

Διαγωνισμὸς καρτῶν τοπειαν(φανταστικῶν ἢ πᾶσων) συμμετογῆ διδραχμῶν. Προθεσμία ὄμιμος. Δ. Διαγωνισμὸς. Βραβεύεται ἡ ὀμοιοτέρη κάρτα ἠθεοποιεῖ. Συμμετογῆ διδραχμῶν; προθεσμία τριμήνου. Δίαις ἸΑΑ-102). Χαρουγῆ

Διαγωνισμὸς καρτῶν τοπειαν(φανταστικῶν ἢ πᾶσων) συμμετογῆ διδραχμῶν. Προθεσμία ὄμιμος. Δ. Διαγωνισμὸς. Βραβεύεται ἡ ὀμοιοτέρη κάρτα ἠθεοποιεῖ. Συμμετογῆ διδραχμῶν; προθεσμία τριμήνου. Δίαις ἸΑΑ-102). Χαρουγῆ

Διαγωνισμὸς καρτῶν τοπειαν(φανταστικῶν ἢ πᾶσων) συμμετογῆ διδραχμῶν. Προθεσμία ὄμιμος. Δ. Διαγωνισμὸς. Βραβεύεται ἡ ὀμοιοτέρη κάρτα ἠθεοποιεῖ. Συμμετογῆ διδραχμῶν; προθεσμία τριμήνου. Δίαις ἸΑΑ-102). Χαρουγῆ

Διαγωνισμὸς καρτῶν τοπειαν(φανταστικῶν ἢ πᾶσων) συμμετογῆ διδραχμῶν. Προθεσμία ὄμιμος. Δ. Διαγωνισμὸς. Βραβεύεται ἡ ὀμοιοτέρη κάρτα ἠθεοποιεῖ. Συμμετογῆ διδραχμῶν; προθεσμία τριμήνου. Δίαις ἸΑΑ-102). Χαρουγῆ